Ազգ

Azg
armenian daily

18 ՅՈՒԼԻՍ 1995, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 135 (889)

Խոլերայի բազմաթիվ դեպքեր Մոսկվայում

Վերջին օրերին խոլերայի բազմաթիվ դեպքեր են արձանագրվել Մոսկվայում ամառային անսովոր շոգ եղանակի հետեւանքով: Հիվանդության տարածումը ըստ երեւույթին պայմանավորված է խիստ աղտոտված Մոսկվա գետի ջրերով, որը ներկայումս տաքացել է մինչեւ 18 աստիճան: Այդ պայմաններում խոլերայի մանրէն ակտիվանում է: ՌԴ առողջության վերահսկման տեսչության բժիշկներից մեկի կարծիքով, «20-րդ դարում առաջին անգամ առկա է համաճարակի վտանգ», հաղորդում է L'Express հանդեսը:

Դեպի Վրաստան գնացքների երթեւեկությունը կընդհատվի 10-15 օրով

ԵՐԵՒԱՆ, 17 ՅՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Յուլիսի 18-ից 10-15 օրով կընդհատվի Հայաստանից Վրաստան մեկնող գնացքների երթեւեկությունը: Ինչպես Սնարքին հայտնեցին ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցությունների նախարարության մամլո կենտրոնում, դա կապված է Վրաստանի տարածքում Խրամ գետի կամրջի վերանորոգման հետ, որով անցնում է երկաթուղին:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՌԵՊԼԻԿ

Գոնե երբեմն թերթեն բառարանները...

Վերջին շրջանում որոշ քաղաքական գործիչների ելույթներում կարելի է լսել «ռադիկալ» կամ «արմատական ռամկավար ազատականություն» արտահայտությունը: Այն հնչեց նույնիսկ ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հուլիսի 3-ի հեռուստաելույթում:

Որոշ դեպքերում այդ հայտարարությունն ուներ ընտրողներին շփոթեցնելու... ազնիվ նպատակ, ուրիշ պարագայում՝ պարզից ավելի պարզական երեւալու, իսկ հանրապետության նախագահի պարագայում՝ ըստ երեւույթին՝ արմատական բարեփոխիչի կերպարն ընդգծելու միտում:

Այսուհանդերձ, վերոհիշյալ արտահայտությունն օգտագործող գործիչներին կամ նրանց խորհրդատու «տեսաբաններին» խորհուրդ կտայինք գոնե ժամանակ առ ժամանակ թերթել քաղաքագիտական կամ փիլիսոփայական բառարանները: Այնժամ նրանք ցանկության դեպքում կարող էին համոզվել, որ ռադիկալ ժողովրդավարությունը կոմունիզմն է, ռադիկալ ազատականությունը քաղաքական կյանքում՝ անարխիզմը կամ անիշխանականությունը, որը ի դեմս ամերիկյան լիբերալների գտել է արդեն իր դասական ծախության դրսեւորումները, իսկ տնտեսական կյանքում արմատական ազատականությունը մենոպոլիստական դասական կապիտալիզմն է: Այլ խոսքով, ռադիկալ ռամկավար ազատականություն պարզապես գոյություն չունի, որովհետեւ անհնար է համատեղել անհամատեղելին, ռամկավարությունը կամ դեմոկրատիան ինքնին հականիշն է ամեն տեսակի արմատականության, ծայրահեղականության: Ա. Ծ.

Ազգային ժողովում ապահոված է 163 մանդատ

ԵՐԵՒԱՆ, 17 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Ամփոփելով ԱԺ ընտրությունների արդյունքները, ԿԸՀ-ն մեծամասնական եւ համամասնական ընտրակարգերով ԱԺ պատգամավորության մանդատի իրավունք է տվել 163 ընտրյալի, դրանով իսկ ապահովելով հուլիսի 27-ին ԱԺ-ում առաջին նիստի անցկացման քվորումը: Դիմում-բողոքների քննարկման արդյունքում ԿԸՀ-ն գրանցել է 53 պատգամավոր: Յուլիսի 29-ին նախատեսվում է կրկնական քվեարկություն անցկացնել ԱԺ պատգամավորության ընտրական 21 ընտրատարածքներում:

«Շամիրամը» 5-օրյա հանգստի մեկնեց

«Շամիրամ» կանանց կազմակերպությանը մոտ կանգնած աղբյուրներից Նոյյան տապան գործակալությանը հայտնել են, որ «Շամիրամի» ղեկավարները մեկնել են 5-օրյա հանգստի: Նույն աղբյուրները նշում են, որ կուսակցության ղեկավարները, հոգնելով նախընտրական արշավից եւ հետընտրական գործունեությունից, արձակուրդի կարիք են զգում: ՆՏ

Իրանի հեղուկ գազի 2-րդ խմբաքանակը

Հայաստան է բերվել իրանական հեղուկ գազի երկրորդ խմբաքանակը՝ 100 տոննա: Ինչպես Արմենպրեսի թղթակցին ասաց «Հայգազարդ» պետական կոնցեռնի նախագահի առաջին տեղակալ Լիպեր Սիմոնյանը, այն հանվելու է ազատ վաճառքի: Ի դեպ, այն իրացվելու է հանրապետության բոլոր շրջաններում գազի տնտեսությունների միջոցով, արժեքը՝ 1 կգ 196 դրամ: Արմենպրես

ԹՈՒՐՔԻԱ

Բուլենտ Ղալին անցանկալի հյուր

Թուրք ցուցարարները կոտրատում են նրան ձոն եւ պոմիդոր

«Հուլիսի 18-ին Թուրքիա ժամանող ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալին կդիմավորվի բողոքի ցույցերով», հուլիսի 17-ին գրեց միաժամանակ հայտարարեցին թուրքական զանգվածային լրատվության միջոցները: Թուրքիայի հանրային կարծիքը, ինչպես հաղորդում է Ստամբուլի «Մարմարա», երկրորդ է, ինչ փորձվել է ՄԱԿ-ի ղեկավարի Թուրքիա այցելության առթիվ: Բոսնիայում պատահած դեպքերի, մասնավորապես Սրեբրենիցայի գրավման ու մահմեդական բնակչության նկատմամբ գործադրված բռնարարքների առթիվ ՄԱԿ-ի ցուցաբերած անտարբերությունը թուրքական լայն հասարակայնության խոր վրդովմունքն է առաջացրել: Բ. Ղալին Թուրքիայի համար անցանկալի մարդ հռչակվեց: Ցույցերը պահանջում են, որ նա հրաժարվի Թուրքիա գալուց: Բազմաթիվ կուսակցություններ պատրաստվում են արտահայտել իրենց վրդովմունքը նրա նկատմամբ: Հուլիսի 16-ին Թուրքիայի մի շարք քաղաքներում ցույցեր կազմակերպեցին եւ սոցիալիստներ հնչեցին Ղալիի հասցեին, ընդհուպ մինչեւ իսկ «Թուրքիան Ղալիի գերեզմանը կլինի» հայտարարությունը: Բյուլենտ Էջևիտի կուսակցությունը հրաժարվեց Ղալիին պաշտոնական ընդունելության ժամանակ ներկա լինելու մասին իր նախկին որոշումից: ԱՆԱՊ կուսակցության փոխնախագահ Իմրեն Այգուլը մամլո ասուլիս հրավիրելով հայտարարեց, որ «խայտառակություն է այդ մարդուն պատվել Թուրքիայում»: Նիզամի Ալեմ կոչված կենտրոնի նախագահ Հասան Բաարի Ալիեշեն ասել է, որ Ղալին բարքի թշնամին է: «Երբ Բոսնիայում եւ այլուր մահմեդականների արյունն է հոսում, Ղալին չի կարող առավ-փառավ շրջել Մուրադ Ահմեդի, Այա Սոֆիայի, Չրաղանի պալատում», հայտարարել է նա: Ռեֆահի կուսակցության ներկայացուցիչները հայտարարեցին, որ իրենք հարյուր հազարավոր ցուցարարներով փողոց դուրս կգան, երբ Բուտրոս Ղալին դիմավորվի պետական հանդիսություններով, եւ դիմավորողները կընկալեն արդեն մեղավորի:

Ղալիի այցելությունն օգտակար համարող իշխանությունները լրջորեն պատրաստվում են ըստ ամենայնի մասնակցել նրան բոլոր պաշտոնյաները, սակայն զանգվածային լրատվության որոշ միջոցներ գտնում են, որ արդեն կոտրատված է մեծ քանակությամբ նախատած ձու եւ պոմիդոր, «որոնց տեղատարափից Ղալին չի խուսափի»: ՆՏ

ՓՈՐՁ

Բաքուն չընդունեց հայ լրագրողներին

«Միր» հեռուստառադիոընկերության ակցիան չախողվեց

ՀՐԱՉՅԱ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ, (?)

«Միր» միջպետական հեռուստառադիոընկերության կազմակերպած Երեւան-Բաքու-Ղազախ-Իջեւան-Երեւան-Ստեփանակերտ-Երեւան մեկշաբաթյա հեռուստառադիոարշավը փաստորեն ձախողվեց: Հուլիսի 16-ին հատուկ չվերթով Երեւանից Ադրբեջան մեկնած Հայաստանի եւ ԼՂՀ պատվիրակությունները, 2,5 ժամ մնալով Բաքվի Բինա օդանավակայանում, հետ են վերադարձել: Ինչպես հայտարարեց երեկ կայացած մամուլի ասուլիսում ԼՂՀ նախագահի մամուլի քարտուղար Ալեքսանդր Գրիգորյանը, որը նաեւ ԼՂՀ պատվիրակության ղեկավարն էր, իրենց ըստ արարողակարգի պետք է դիմավորեին «Միր» հեռուստաընկերության փոխնախագահ Ալեքսանդր Բեկիկովը եւ նույն ընկերության տնօրեն Օլեգ Բերեստովսկին եւ Ադրբեջանի պաշտոնական իշխանությունների ներկայացուցիչները: Բայց նրանց ոչ ոք չի դիմավորել: 18:45-ին, երբ հայկական ինքնաթիռը վայրէջք է կատարել Բինա օդանավակայանում, կես ժամ անց ներկայացել են սահմանապահները եւ հրավիրել պատգամավորական սրահ: ԼՂՀ ներկայացուցիչները մերժել են այդ առաջարկը, նշելով, թե չեն կարող խախտել արարողակարգը, հրաժարվել են նաեւ առաջարկված ճաշից, իսկ օդանավակայանում գտնվող Ադրբեջանի փոխարտգործնախարար Թոֆիկ Զուլֆուգարովը այդպես էլ ոչինչ չի կարողացել ձեռնարկել: Ժամը 20:30-ին հայկական ինքնաթիռի հրամանատարը տեղեկացրել է, թե Ադրբեջանի քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության պետը պահանջել է, որ մինչեւ ժամը 21:00-ն իրենք հետ վերադառնան: Պատվիրակության անդամ, Հայաստանում ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի հանձնաժողովի անդամ Արշակ Մանուկյանը այդ առթիվ ասել է հայտարարություն, որ եթե 25 րոպեի ընթացքում իրենց չդիմավորեն, ինքնաթիռը կվերադառնա Երեւան: Ի վերջո այդպես էլ կատարվել է: Ալեքսանդր Գրիգորյանն այդ առթիվ երկու վարկած հայտնեց. կամ դա շատ վատ կազմակերպված միջոցառում էր, կամ էլ ադրբեջանական կողմն ամեն ինչ արեց, որպեսզի այն տապալի: Չզանկանալով մեղադրել «Միր» միջպետական հեռուստառադիոընկերությանը, ԼՂՀ նախագահի մամուլի քարտուղարը նշեց, թե չի կարող պնդել, որ ադրբեջանական իշխանությունները չիմանային իրենց այցի մասին: Որպեսզի «Միր»-ի ներկայացուցիչները Ադրբեջանում հանդիպել են դժվարությունների, որոնք չեն կարողացել լուծել: Նախապես «Միր» հեռուստառադիոընկերության նախագահը նամակներ է ուղարկել ՀՀ, ԼՂՀ եւ Ադրբեջանի նախագահներին, եւ միջոցառման կազմակերպման հարցը լուծվել է ամենաբարձր մակարդակով: Իսկ Հայաստանում «Միր»-ի ներկայացուցիչ Կարո Յաղանեղյանը հայտարարեց, թե այդ միջոցառումը ծրագրվել էր դեռ 9 ամիս առաջ, երբ Մոսկվայում անցկացվեց երեք երկրների հեռուստառադիոընկերությունների ղեկավարների եւ լրագրողների հանդիպում: Ընդ որում, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կողմից նույնպես խրախուսվել է լրագրողների արշավի կազմակերպումը, կարեւորելով շրջանում խաղաղության եւ կայունության հաստատման գործում զանգվածային լրատվության միջոցների դերը:

Տես # էջ 8

ՏԱՐԱԾՔ

Շարունակվում է սերբական բանակի հաջող հարձակումը

ԲԵԼԳՐԱԴ, 17 ՅՈՒԼԻՍ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: Բոսնիացի սերբերի զորամասերը շարունակում են հարձակումը մահմեդականների ժեպա միջնատարածքի վրա: Կիրակի օրը նրանք արդեն գտնվում էին այդ ավանի կենտրոնից 500 մետր հեռավորության վրա: Այդ մասին Սարաեւոյում հայտնեց «կապույտ սաղավարտների» շտաբի մամլո քարտուղար Ալեքսանդր Իվանկոն: Նա ասաց, որ ՄԱԿ-ի խաղաղարար ուժերի շտաբը ՆԱՏՕ-ից օդային օժանդակություն է խնդրել, քանի որ ժեպայում գտնվող «կապույտ սաղավարտների» անձնակազմը հայտնվել է սպառնալիքի տակ: Ավելի ուշ հայտնի դարձավ, որ մուսուլմանական ստորաբաժանումները զինաթափել եւ պատանդ են վերցրել ուկրաինացի կապույտ սաղավարտներին, սպառնալով, որ սերբական զորքերի հարձակման դեպքում գերիներին կվերացնեն:

Մանդելան հրաժարվում է ՄԱԿ-ին վճարել իր երկրի պարտքը

ՄԱԿ-ում խուճապ է հարուցել Հարավաֆրիկյան Հանրապետության նախագահ Նելսոն Մանդելայի այն հայտարարությունը, «թե իր երկիրը ՄԱԿ-ին չի վճարի 114 միլիոն դոլլարի պարտքը»: «Մեր երկիրը նոր կազմավորվում է եւ պատասխանատու չէ նախկին վարչակարգի գործողությունների համար», ասել է Մանդելան: L'Express

ՇՐՋԱՆ

Կասպիական նավթամուղի վեճը շարունակվում է

Միայն վրացական տարբերա՞կը քաղաքական արգելք չունի

ԲԱՔՈՒ, 17 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՆՏԵՐՖԱՔՍ-ՊՐԵՍ: Տնտեսապես ամենաշահեկան՝ ադրբեջանական նավթը դեպի Թուրքիա Վրաստանով փոխադրելու տարբերակն է, հայտարարել է Խաքար սեկտորի գործակալությունը Թուրքիայի էներգետիկայի նախարար Վեյսալ Աքայանը: Միաժամանակ նա ընդգծել է, որ կոնկրետ որոշումներ դեռեւս չկան, կոնսորցիումի մեջ մտնող երկրների առաջարկ են ներկայացրել տնտեսական հաշվարկներին: Այդ իսկ կապակցությամբ Ադրբեջանի ԱԳՆ նախարար Հասան Հասանովը նշել է, թե միայն վրացական տարբերակը չունի քաղաքական արգելքներ: Ռուսաստանյան, ուղեգիծը տնտեսական տեսակետից նա չի համարում ամենաշահավետը, իսկ մյուս երկուսը՝ Իրանինը եւ Հայաստանինը, չեն քննարկվում, իր ասելով, կոնսորցիումի անդամները: Մինչդեռ Ադրբեջանում ՌԴ դեսպան Ալեքսանդր Բլոխինը պնդում է, թե Ռուսաստանի տարածքով նավթի փոխադրումը միանգամայն շահավետ է լինելու: Նա համոզված չէ, որ Մոսկվան այդ դեպքում ձեռք կբերի «Ադրբեջանի բանալին»:

Զարգանում են Հայաստանի տրանսպորտային կապերը

Հայաստանն արդեն միջազգային տրանսպորտային փոխադրումների համաձայնագրեր է կնքել Իրանի, Սիրիայի, Լիբանանի, Կիպրոսի եւ ԱՄՀ մի շարք երկրների հետ, որը հնարավորություն է տալիս իրականացնել եւ տարանցիկ բեռնափոխադրումներ, եւ բեռների առաքում դեպի նշված երկրներ: ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարարության արտաքին կապերի բաժնի վարիչ Հերբերտ Համբարձումյանից տեղեկացանք նաեւ, որ առաջիկայում պատրաստվում են նման մի քանի համաձայնագրեր եւս Իսպանիայի, Հունաստանի եւ Ֆրանսիայի հետ: Նա նշեց, որ արդեն համաձայնություն է տրված Հունաստանի ներկայացրած տրանսպորտային համաձայնագրի առաջարկին, որը կստորագրվի վերջնական մշակումից հետո: Բացի այդ տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարարությունը արտաքին նախարարության է ներկայացրել Իրանի, Հունաստանի եւ Հայաստանի տրանսպորտային համագործակցության վերաբերյալ առաջարկություններ, որ նպատակ են բեռնափոխադրման ուղիների չորս տարբերակ: Ըստ Հ. Համբարձումյանի Հայաստանի համար կարեւոր նշանակություն ունի ԵՄԿԱՏՕ ծրագրի շրջանակներում նախկին Խորհրդային Միության կառուցվող ճանապարհների հարցը: Նա ասաց, որ օգոստոսին Հոլանդիայում նախատեսվում է հանդիպում շահագրգիռ երկրների միջեւ, որին կմասնակցի նաեւ Հայաստանը, փորձելով հիմնավորել Արեւելք-Արեւմուտք մեծ ճանապարհի Հայաստանով անցնելու նպատակահարմարությունը: Արմենպրես

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՏԵՂԱԿԱՆ

ՀՈՍԿ

Հերթական առաջին հանդիպումը

Յուլիսի 16-ին աշխատանքային այցով Գորիսում էին գտնվում Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբէն Միրզախանեանը, վարչության անդամ Յամլէտ Դալլաքեանը եւ Հանրապետական վարչության գրասենեակի վարիչ Վաչագան Գալստեանը: Նրանք երկժամյա հանդիպում ունեցան ՅՌԱԿ Գորիսի «Սյունիք» ակումբի անդամների հետ: Խոսակցության հիմնական թեման, բնականաբար, ՅՅ ԱԺ ընտրություններն էին: ՅՌԱԿ Գորիսի «Սյունիք» ակումբը չորս տարվա պատմություն ունի եւ հեղինակություն է վայելում: Գորիսում ռամկավարները մշտապես ներկայացուցիչներ են ունեցել եւ այսօր էլ ունեն իշխանության տեղական մարմիններում: ՅՌԱԿ-ը Գորիսի 2 ընտրատարածքներում հավաքեց շուրջ 1000 ձայն՝ առաջ անցնելով եւ ԱԺՄ-ից, եւ ԱԻՄ-ից: Ռ. Միրզախանեանը գոհունակություն հայտնեց «Սյունիք» ակումբին ընտրությունների առիթով ձեռնարկած կազմակերպական աշխատանքների եւ ձեռք բերած արդյունքների առթիվ: Նա հույս հայտնեց, որ ակումբն այսուհետ եւս կշարունակի նպատակամետ աշխատանք կատարել: ՅՌԱԿ ՅՎ-ն կարեւորում է տարածաշրջանում Գորիսի «Սյունիք» ակումբի գործունեությունը եւ այն մշտապես կլինի ուշադրության կենտրոնում: Ծրագրվում է եւ շուտով Գորիսում կհիմնադրվի Թեքեյան մշակութային միության մասնաճյուղը, որը նոր լիցք կհաղորդի քաղաքի մշակութային կյանքին:

ՍԵՐԳԵՅ ՇԱՀՎԵՐԴՅԱՆ, Գորիս

Ցավակցություն

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը ցավակցում է վարչության անդամ Հրաչյա Կարապետյանին նրա սիրելի մոր Սիրվարդ Մկրտչյանի մահվան կապակցությամբ:

«Շրջանը» լույս չի տեսնում

«Ազգային տնտեսություն» հ/ֆ կազմակերպությունը հայտնում է «Շրջան» թերթի ընթերցողներին, որ տնտեսական եւ ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ժամանակավորապես դադարեցվում է թերթի հրատարակումը: Ժամանակավոր ընդմիջումից հետո «Շրջանը» կշարունակի լույս ընծայվել անկախ բոլոր խոչընդոտներից:

«Ազգային տնտեսություն» հ/ֆ կազմակերպության գործադիր խորհուրդ

ԵՐԵՎԱՆ

ՀՅԴ դատն անորոշության է մատնված

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Հայաստանի փաստաբանական կոլեգիայի անդամ, փաստաբան Տիգրան Ջանոյանը Գերագույն դատարանի Հայ հեղափոխական դաշնակցության գործունեության կասեցման վերաբերյալ վճռից հետո կուսակցության գործադիր մարմնի որոշմամբ դատավարական ատյաններում լիազորված է ներկայացնել ՀՅԴ շահերը: Դատարանի վճռի ժամկետի ավարտի կապակցությամբ պրն. Ջանոյանը հարցազրույց է տվել «Ազատություն» ռադիոկայանի հայկական ծառայությանը: Դաշնակցության այժմ միակ օրինական ներկայացուցիչը խորհրդարանական խմբակցությունն է, ըստ պրն. Ջանոյանի, երկու անգամ պաշտոնապես դիմել է արդարադատության նախարարությանը, ուշադրություն հրավիրելով մնացած ժամկետի եւ կուսակցության գործունեության շարունակման խնդրի վրա: Իսկ արդարադատության նախարարությունը պատասխանել է, որ իրենք «անորոշության մեջ են կուսակցության գործունեության շարունակման հարցին, ունեն դատական կարծիք, որ անհրաժեշտ է դիմել հանրապետության Գերագույն դատարան, խնդրել նրանից վճռի մեկնաբանում մասնանշված բեռությունները վերացնելու մեխանիզմի առումով»: Այս պատասխանը պրն. Ջանոյանը բնորոշեց իբրեւ իրավական ճանապարհից շեղվելու փորձ, որ ըստ Հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների մասին օրենքի 7-րդ հոդվածի, կասեցման ժամկետը լրանալուց հետո արդարադատության նախարարությունը պարտավոր է վերականգնել կուսակցության գործունեության շարունակման հարցին եւ ճանաչված պահանջները վերացված լինելու դեպքում դատական հայտարարության միջոցով արտոնել կուսակցության գործունեության շարունակումը:

Հուլիսի 14-ին ՀՅԴ-ն իր լիազոր անձի ու փաստաբանի միջոցով դիմել էր նաեւ Գերագույն դատարանին, վերջին հարցով պարզելու, թե դատարանը տեսնու՞մ է իր վճռի լրացուցիչ որոշմամբ մեկնաբանելու խնդիր, թե՞ ոչ: Գերագույն դատարանից միանշանակ պատասխան էր ստացվել, որ դա արդարադատության նախարարության իրավասության շրջանակներում կարգավորվելիք խնդիր է: Ի դեպ, ըստ պրն. Ջանոյանի, իրենք արդարադատության նախարարությանը արդեն երկու անգամ հայտնել են, որ հունվարի 13-ի վճռով «մասնանշված բեռությունները օբյեկտիվորեն արդեն վերացվել են: Դատարանի կողմից որպես բեռություն է ճանաչվել, որ կուսակցության բյուրոյի 9 անդամներ եւ կուսակցության կենտրոնական կոմիտեի 1 անդամ սփյուռքահայեր են եւ հանդիսանում են օտար երկրների քաղաքացիներ: Դեկտեմբերի 28-ի հրամանագրից եւ հայտնի դատավարությունից հետո այդ մարդիկ հարկադրված հեռացել են Հայաստանի Հանրապետության տարածքից եւ այդ խնդիրն ինքնին լուծվել է»:

ՀՅԴ պատգամավորական խմբակցության կողմից այս մասին միջնորդություն է ներկայացվել նախարարությանը մոտ մեկ ամիս առաջ:

Տիգրան Ջանոյանն անհրաժեշտ համարեց մեկ անգամ եւս ընդգծել. «Ի պատասխան արդարադատության նախարարության այն դատողության, որ իրենք սպասում են, որ դիմի կազմակերպությունը, բազմիցս նրանց ասվել է, որ կազմակերպությունը չունի դատական բնույթ, կնիք, անկյունային շտամպ, այսինքն փաստաթուղթ կազմելու եւ ձեւակերպելու բոլոր անհրաժեշտ ատրիբուտները»: Իսկ օրենքը նախատեսու՞մ է արդյոք մեխանիզմ, թե ինչպես պետք է կասեցված կուսակցությանը վերադարձնել նրա առգրավված գույքը, նույն կնիքները, համակարգիչները, տպարանի ամբողջ գույքը եւ այլն: Ըստ Տիգրան Ջանոյանի, «հավանաբար արդարադատության նախարարությունը գտնում է, որ եթե մեխանիզմ առաջարկենք, խոսակցելով, որ առաջարկելու հետ միասին օբյեկտիվորեն ծագում են նաեւ առաջ եկած խնդիրները»: Այնուամենայնիվ հստակ ոչինչ չկա, օրենքով նախատեսված: Արդարադատության նախարարությունը սահմանված ժամկետը լրանալուց հետո մեկամսյա ժամկետում բոլոր դեպքերում պարտավոր է հստակեցնել իր դիրքորոշումը. արտոնու՞մ է կազմակերպության գործունեությունը շարունակել, թե՞ ոչ: Եթե ոչ, ապա նա պարտավոր է դիմել դատարան եւ հիմքեր ներկայացնել հանրապետության Գերագույն դատարանին նոր ժամանակով երկարաձգելու կասեցման ժամկետը: Հակառակ դեպքում, մեկամսյա ժամկետը լրանալուց հետո լռելյայն կարելի է համարել, որ կազմակերպության գործունեությունը շարունակելու արտոնություն է տրված: Այդ օրվանից էլ կազմակերպությունը կարող է իրեն բարոյական եւ իրավական հիմքեր վերապահել շարունակելու իր նորմալ, ակտիվ հասարակական-քաղաքական գործունեությունը:

ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀՈՒՄ

Փոքր օբյեկտների աճուրդ

Հուլիսի 15-ին Պարոնյանի անվան թատրոնում տեղի ունեցավ փոքր օբյեկտների աճուրդային վաճառք: Ներկայացված էին 19 անուն օբյեկտներ, որոնցից վաճառվեցին 12-ը: Այդ թվում 5 օբյեկտ թիվ 341 պարենային, թիվ 374, 154, տնտեսապրանքի թիվ 224 խանութները եւ թիվ 805 ճաշարանը վաճառվեցին մեկնարկային գներով, իսկ մյուս օբյեկտները, որոնց թվում էին գարեջրի բար, կենտրոնական հանրախանութի մաս, կենցաղային բարդ սարքավորումների նորոգման կետ, լուսանկարչատուն վաճառվեցին մեկ կամ երկու քայլով: Ամենից շատ սակարկվեց թիվ 11 դպրոցական սնունդի գինը, որ մեկնարկային 3 մլն 566 հազար դրամ գնի եւ 178 հազար քայլի չափի պայմաններում վաճառվեց 15 մլն 492 հազար դրամով: Ինչպես նշեց աճուրդների կենտրոնի աճուրդների բաժնի պետ Սիմոն Գրիգորյանը, մոտ ժամանակներս լույս կընծայվեն ազդագրերը 8-10 խոշոր ձեռնարկությունների, որոնք կդրվեն աճուրդի: Ազդագրերի լույս տեսնելուց 10 օր հետո սկսվում է բաժանորդագրությունը: Արդեն լույս են ընծայված 4 ազդագրեր: Երեւանի ժողովրդական գեղարվեստական արհեստագործության կոմբինատինը, Արտաշատի եւ գյուղատնտեսական ֆաբրիկայինը, Էջմիածնի պլաստմասսաների գործարանինը եւ Նորքհարանի բոչնաբուծական ֆաբրիկայինը:

Հիշեցնենք, որ հուլիսի 13-14-ին ավարտվեց Հայկենցաղի աճուրդային միավորման, Երեւանի կարի եւ կահույքի թիվ 1 ֆաբրիկաների, դողոցական եւ Արաբկիրի կահույքի ֆաբրիկաների, ծնըօճառի կոմբինատի բաժանորդագրությունը: Ա. Գ.

Կարապի լիճը վերաբնակեցվում է թռչուններով

Ավելի քան 20 տարվա ընդմիջումից հետո Երեւանի Կարապի լիճը վերջերս կրկին բնակեցվել է թռչուններով: Երևան քաղաքի մշակույթի վարչության նախաձեռնությամբ Երեւանի կենդանաբանական այգուց այստեղ են բերվել կարապներ, արագիլներ, պեկինյան սագեր եւ բադեր: Ըստ կենդանաբանական այգու տնօրեն Սերգեյ Կարապետյանի, մինչ լճում թռչունների համար համապատասխան պայմաններ ստեղծելը, հնարավոր է, որ կարապներն ու արագիլները ժամանակավորապես ետ վերադարձվեն այգի: Թռչունների անվտանգությունն ապահովելու է ՆԳՆ-ն:

ԵՏ

■ *Տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարարությունից հայտնեցին, որ հուլիսի 20-ից մեկամսյա ժամկետով, վերանորոգման պատճառով, չի աշխատի մայրաքաղաքի ճոպանուղին: Նույն ծառայությունը իրազեկեց, որ բացվել է Աշտարակ քաղաքը մայրաքաղաքի կենտրոնին միացնող թիվ 30 ավտոբուսային երթուղին, որը Աշտարակից Մարգահովիտյանի խճուղով, Մաշտոցի անվան պողոտայով, Հանրապետության հրապարակով հասնում է երկաթուղային կայարան:*

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Գրանցվեց «Հայաստանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների միությունը»

Իննամսյա ձգձգումից հետո հուլիսի 14-ին ՅՅ արդարադատության նախարարության կոլեգիայի որոշմամբ վերջապես գրանցվել է «Յայաստանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների միությունը»: Այս մասին հայտնեց միության փոխնախագահ Էլմիրա Անտոնյանը: Յիշեցնենք, որ կազմակերպությունը չգրանցվելու կապակցությամբ հայց էր ներկայացրել Սպանդարյանի շրջանի ժողովրդական դատարան, որը գործին ընթացք տալու նպատակով դատական հերթական նիստ էր նշանակել հուլիսի 17-ին: Տիկին Անտոնյանը հայտնեց նաեւ, որ արդարադատության նախարարությունը միությանը գրանցել է դատական նիստից առաջ:

Սրտանց շնորհավորում ենք «Յայաստանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների միությանը» եւ ցանկանում նրան երկարամյա բեղմնավոր եւ արդյունավետ աշխատանքային գործունեություն:

Գ. Ա.

Դաս «Քրիստոսի մարտիկներ» աղանդի դեմ

Յուլիսի 17-ին Արաբկիրի շրջանային ժողովրդական դատարանում սկսվեց «Քրիստոսի մարտիկներ» աղանդավորական կազմակերպության 5 անդամների եւ «առաքելության» հիմնադիր եւ ղեկավար Շողեր Խաչատրյանի դեմ հարուցված գործի լսումը: 1989-ին հիմնադրված հիշյալ կազմակերպությունը մինչ օրս արդարադատության նախարարության կողմից որեւէ կարգավիճակով գրանցված չէ: Ավելի քան 200 անդամներից բաղկացած այդ աղանդի ներկայացուցիչների կարծիքով, «Աստծո ձայնը լսելու, պատգամներին հետեւելու եւ վերջապես սեփական համոզմունք ունենալու համար բոլորովին էլ անհրաժեշտ չէ օրինականացնել ծիսակատարությունները նման արհեստականությամբ, առավել եւս, որ մենք փառքչություն չենք ծավալում փողոցներում եւ չենք փորձում բռնի ուժով մեր կողմը գրավել որեւէ մեկին»: Բնավ նպատակ չհետապնդելով հակադրվել այդ հայտարարությանը, հիշեցնենք նաեւ աղանդավորների կողմից արդիականացված կտակարանային այն դրվագը, որն հաճախ է օգտագործվում «բերահավատների» հետ բանավիճելիս. «Ով մեզ հետ չէ, նա մեր դեմ է»:

Աղանդավորական տարբեր դրսեւորումների դեմ ուղղված պայքարը դարձել է հանրապետության վերջին տարիների սոցիալական կյանքի բաղադրատարրը, եւ միշտ չէ, որ բնութագրվել է գիտակից եւ խաղաղ ընթացքով: Մինչդեռ, որքան էլ հակաաղանդավորական «պայքարի» հնչեղությամբ արծաթագրենք սկսված դատավարությունը, ճշմարտությունն այն է, որ տվյալ պարագայում գործ ունենք ավելի շուտ քրեական ոլորտի գործողության հետ:

1995 թ. մարտ ամսին Շողեր Խաչատրյանը սեփական տուն է գնում Շենգավիթի 39 հասցեով եւ համախոհների հետ կազմակերպում համապատասխան միջոցառումներ (Աստվածաշնչի ընթերցում, անձի միջից չար ոգու անցատում եւ այլն), ինչով եւ խորը զայրույթ է պատճառում հարեւաններին: Վերջիններիս վկայությամբ, յուրաքանչյուր ուրբաթ, շաբաթ, կիրակի օր, պարբերաբար տիկին Խաչատրյանի «աղոթավայրից» վայնասուններ են արձակվում՝ խախտելով «մեր փողոցի ավանդական անդորրը», ընդ որում ձայներն ու աղմուկը շարունակվում են մինչեւ ուշ գիշեր եւ նույնիսկ լուսադեմ: Վրդովված հարեւանությունը իր գրավոր դժգոհությունն է հայտնում համապատասխան գերատեսչությանը, սակայն ապարդյուն: Բանավոր պահանջ-խնդրանքները՝ ուղղված արդեն կազմակերպության անդամներին, նույնպես որեւէ արդյունքի չեն հասնում: Ստեղծված նյարդային կացության տրամաբանական ավարտը, ըստ ամենայնի, 1995 թ. ապրիլի 13-ի լուսադեմի (մոտավորապես ժամը 3-ին) միջադեպն է, որի հետեւանքով երկու կողմերի ներկայացուցիչներն էլ ստանում են տարբեր աստիճանի մարմնական վնասվածքներ: Բժշկական փորձագետի վկայությամբ, վիրավոր աղանդավորներից մեկին հարված է հասցվում դանակով: Այնուամենայնիվ, տուժած կողմը ոչ թե «Քրիստոսի մարտիկներն են» դառնում, այլ նույն հարեւանները, որոնք եւ հայցով դիմում են Արաբկիրի շրջանային դատարան: Ինչ վերաբերում է կազմակերպության անդամներին, ապա նրանց մի մասը կալանվում է միջադեպից անմիջապես հետո, մյուսները՝ ոչ շատ անց:

Յուլիսի 17-ի առաջին դատական նիստում լսվեցին տուժածների ցուցմունքները, որոնք հաճախ հակասական բնույթի էին: Մինչդեռ դահլիճը գրեթե ամբողջովին պաշարված էր աղանդավորներով, որոնք հավասում էին «Աստծո զորությանը»:

Դատավարության ընթացքում, անկասկած, ի հայտ կգան նոր մանրամասնություններ. աղանդավորները համոզված են, որ սա հակաաղանդավորական պայքարի հերթական դրսեւորումն է, տուժածները՝ որ ոտնահարվել են նրանց խաղաղ քաղաքացիական իրավունքները:

ԱՐԻՍ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

Փողոցային առեւտուրը՝ առավել հարմար տեղերում

Երևան քաղաքի խորհրդի գործկոմի երեկվա աշխատանքային խորհրդակցությունում, ինչպես հայտնում է լրատվական ծառայությունը, թաղամասերի, վարչությունների եւ երգործկոմների ուշադրությունը հրավիրվեց կատարողական կարգապահության վրա: Քաղխորհրդի նախագահը պահանջեց չկատարված հանձնարարությունների համար տեղեկանք ներկայացնել, իսկ վերահսկողության տեսչությանը՝ համակարգել աշխատանքները:

Անդրադառնալով ոչ տեսական, փողոցային առեւտրին, պահանջվեց երգործկոմներից, ելնելով անհրաժեշտությունից, չխանգարել եւ այդ նպատակի համար հատկացնել ավելի հարմար տեղեր, մասնավորապես գյուղատնտեսական մթերքների վաճառքի համար: Խնդիրն այն է, որ քաղաքի անհամեմատ խիտ հատվածները («Զորավար Անդրանիկ» կայարան) բեռնաթափվեն ի հաշիվ հարմար տեղերի: Ավելացվեց, որ շատ երեւանցիների մտահոգող ռադիոգծերի վերանորոգումը ավարտվում է Արարատյան զանգվածում, որից հետո հերթը կհասնի Դավիթ Անհաղթ թաղամասերին: Կանաչապատման վարչությունը առաջիկա օրերին եւս պետք է շարունակի ծառերի բուժման, էտման ձեւավորման աշխատանքը: Երեքշաբթի երգործկոմը, մերձակա սպասարկման ոլորտի վարչությունները պետք է ապահովեն Վարդավառի լճի լցարկումը:

Յու. Ա.

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակություն ն սարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (7-8852) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ ձեւավորումը ՊԱՒԷԼ ՊԱԼԱՍԱՆԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային սարքավորումը «Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ազգային

– Դու Արծվաշենում եղե՞լ ես, – հարցրեց արծվաշենցի Սուրեն Օհանյանը, և իմ բացասական պատասխանից խոր հոգոց հանեց, ինձ նայեց... կարեկից, մխիթարական հայացքով, ասես փորձելով սփոփել ճակատագրիս այդքան դաժան «հարվածի»՝ Արծվաշենում երբևէ եղած չլինելուս, Արծվաշենը տեսած չլինելուս «դժբախտության» համար: Այդպիսի [illegible] մի ստեղծված մեկ էլ ծեր վանեցիների կեցվածքում եմ տեսել, ով Վանում չի եղել, ով Վանը չի տեսել, նրանց համար աշխարհը կդառնա անիմաստ ու գոյությունը՝ անիմաստ... Նույնիսկ չորսամյա մի մանչուկ, մի Համլետիկ, որ... Արծվաշենում չի ծնվել և աշխարհ է եկել Շուշի հանգամանքներում, երևանցիների հետ «Արծվաշեն-Արծվաշեն» է խաղում ամեն օր, փայտե ձին «հեծած», փայտե սուրը գլխից վեր թափահարելով «հարձակվում է» «շուն-թուրքերի» վրա Արծվաշենը «հետ խլելու»:

– Էդ ռեխի անունը գիդե՞ս խի ա Համլետ, – հարցրեց ինձ Առամիկ Մայլյանը. – Դալլաքյան Համլետս կա...

...ռեանից էկած մի հոգու»:

«Գրում ես գրի, ես մի բանից էլ չեմ վախում չեմ, – ասաց 86-ամյա Անդրանիկ Ավալյանը. – Զարեհն ու էն երևանցին գյուղը հանձնեցին... մեր արծվաշենցիք Զարեհին սիրում չեն, նա մեզ հետ չունի, մեր կնանիքը գնում են, երեսին ինչ ասես ասում են, հայհոյում...»:

Այս պարագան ինձ համար այդպես էլ լրիվ չպարզաբանված մնաց: Որքան կարողացա հասկանալ, Զարեհ Սարգսյանն արգելել էր ունեցվածքը գյուղից դուրս բերել՝ հաստատ մտադրություն ունենալով

ԳՈՐԾՈՒՂՈՒՄ

Կորուսյալ հայրենիքի մորմոքը

Կրասնոսելսկի շրջկենտրոնի ներկայիս բնակչության 60 տոկոսը, ըստ շրջգործկոմի նախագահ Զարեհ Սարգսյանի տեղեկատվության, կազմում են արծվաշենցիները: Հայրենի գյուղից բռնագաղթած, բնավեր օջախներից մազապուրծ եկել-հանգրվանել են հարազատ եզերքին ամենամոտ վայրում, որտեղից վերադարձի երջանիկ օրը ժամանակ չկորցնեն, բռնել-հասնեն իրենց հող ու ջրին...

խոր համոզմամբ՝ «աշխարքից [illegible] չի խասկցե»:

Հիմա, ո՞վ գիտեմ, այդ ֆենոմենը կրկնվում է: Արծվաշեն [illegible] արծվաշենցիների աչքերը վանեցիների աչքերի պես մռայլվում են, արծվաշենցիների հոգուց մուխ ու մրմուռ է բարձրանում վեր, և դրանց աներևույթ քուլաները պարուրում են նաև ինձ, պարուրում աննկարագրելի բախիծով, համակում կորուսյալ հայրենիքի ցավով, ու դաշ ու դառն մղկտացել է նախնիներիդ արյան մեջ ու հասել է քեզ ոտքերից ու բազուկներից փոխանցվելու անբեկանելի պատգամով: Եւ դու, որ արծվաշենցի չես, Արծվաշենը երբևէ տեսած չես, թվում է, պատրաստ ես ինչպես որ Վանը, Կարսը, Մուշը, մի խոսքով Էրգիրը, այնպես էլ Արծվաշենն ազատագրելու պես արծվաշենցի Սուրեն Օհանյանի հետ «չոքեչոք գնալ էն դրախտային հողն ու ջուրը համբուրելու...»:

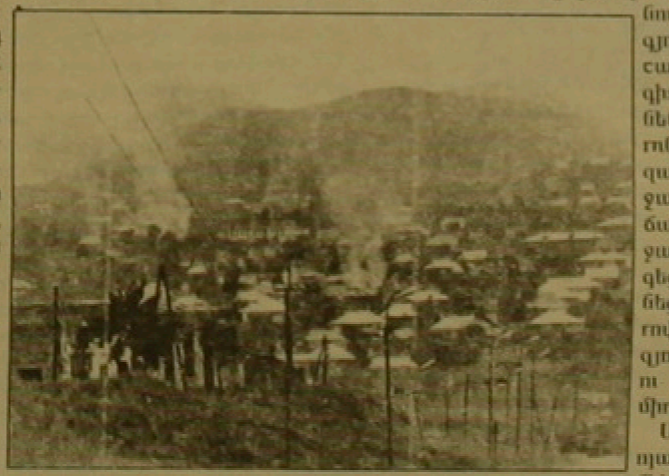

Կրասնոսելսկի շրջկենտրոնում ես բազմաթիվ արծվաշենցիների հետ ծանոթացա, եղա մի քանիսի տներում (նրանք այդ տները գնել են այստեղից պատերազմի, ադրբեջանցիներից, սոցիալական ծանր վիճակի պատճառով գաղթած ռուս փախստականներից), գնել են փախուստով այն քիչ ու միչ ունեցվածքը, որ կարողացել են հետները վերցնել Արծվաշենը հանձնելու սարսափելի օրը, դրանց ավելացնելով իրենց փախստականի պետության կողմից իրենց տրված նպաստը) և համոզվեցի, որ բոլորը, առանց բացառության, բոլորը ապրում են հայրենի գյուղ վերադառնալու հույսով: Խոսք այդ հույսը 86-ամյա Անդրանիկ Ավալյանից, և նա (մեղա քեզ, Տեր) մոմի պես կհանգչի, իսկ հիմա անխափանելի, զորեղ մի բնազդով ապրում է, որովհետև հետո, երբ ժամը գա, իր ֆիդայի որդին իրեն ամփոփի տոհմական գերեզմանոցում: Իսկ քանի դեռ այդ գերեզմանն անմատչելի է, քանի դեռ հայրենի գյուղը գերի է, ծերունին ի՞նչ «իրավունք ունի» նույնիսկ մեռնել... իր հնարավոր անզորության մասին: Խոսք Արծվաշեն վերադառնալու հույսը 26-ամյա Առամիկ Մայլյանից (հա, հա, հենց Առամիկ, որովհետև 1991-ի մայիսին նա Առամիկ էր, որ կար հայրենի գյուղը Ադրբեջանում գտնվող խորհրդային 4-րդ բանակի հարձակումից պաշտպանողների շարքում, խրամատների մեջ, և այն օրերին այդ «իկը» ամուր կռվել ու մնաց նրա անմահը), և Առամիկ Մայլյանի

ճանաչում ե՞ս, մեր ռայոնի քարտուղարն էր: Չորրորդ բանակը որ մեր գյուղը շրջապատել էր, «բանիկներ» էին մտան գալիս, զենքերն էին ուզում, 1992 թ. Գորբաչովի «Կոլցո» օպերացիայի ժամանակ. Դալլաքյան Համլետը օրը մի քանի անգամ դրանց օղակը ճեղքում էր, գալիս մեզ մոտ: Շա՜տ դիմելով էր, շա՛տ: Առաջին օրն ասել էին «ստոյ, ստրելյայու», ասել էր «ստրելյայ, շան տղա, ես իմ ժողովրդին մենակ չեմ թողնի», եկել էր: Էս Համլետիկի մեծն էլ գալ էր խաչում, դեռ էր «Ժիգուլին», հասցրել Կարմիրի հիվանդանոց, էդ հարսին փրկել էր: Էնա տղա էր ծնվել, անունը իրա պապին Համլետ էին դրել...

Հիմի այդ Համլետիկն է, որ «Արծվաշեն-Արծվաշեն» է խաղում, և Համլետ Դալլաքյանը երազում է իր այդ «սանիկին» կնքել... Արծվաշենում:

Կրասնոսելսկի շրջգործկոմի նախագահ Զարեհ Սարգսյանն էլ այդ տիպի երազանք ունի. զույգ տղաներին կնքել... Արծվաշենում. «Գյուղի անկման օրն են ծնվել, մինչև հիմա կնքված չեն...»: Շրջգործկոմի նախագահը Արծվաշենի ազատագրման թեման շոշափելիս արտահայտությունների մեջ զգույշ էր. «Երբ հանկարծ պատերազմով դա հնարավոր լինի, ասաց, առաջին մարտիկը ես եմ: Բայց ես կամաց-կամաց հասունանում եմ նաև որպես խաղաղական գործիչ և հասկանում եմ, որ երբ խաղաղական միջոցներով մեզ հետ վերադարձվի, ես դա չեմ ուզում, որովհետև այդ դեպքում պետք է նաև ինչ-որ բան տալ: Իսկ մենք գիտենք երբ մեզ տան և ուզեն, վերցրածն ինչքան կլինի, տվածը՝ ինչքան...»:

Արծվաշենցիները այսօրինակ «թվաբանության» հետ գործ չունեն: Արծվաշենցիներն իրենց գյուղն են ուզում: Եվ մտովի պատմում են գյուղը հանձնելու ողբերգության մասին, դրա մեջ, ադա՜, թե՞ անարդար, կերպով մեղադրելով... նույն Զարեհ Սարգսյանին ու «Ե-

գյուղը պահել, իսկ հետո հանգամանքները նրանից ավելի ուժեղ էին դուրս եկել, և շատ-շատերը այդպես էլ ամեն ինչ թողել-հեռացել էին: Վերջին դուրս եկողները պատմում էին, թե ում տանն էր այրվում 1992-ի ամառվա այն հզորյա անհավասար մարտերից հետո, երբ հեռանում էին գյուղից:

– Գյուղը վառվում էր, մենք արդեն դուրս էինք եկել, բայց թուրքերը դեռ մի քանի ժամ սիրտ չէին անում տանկերով դատարկ գյուղը մտնել. մեզանից շատ-շատերը պես վախենում էին, գիտեին, թե շա՜տ զենք ունենք... Երկու տանկով մերոնք եկել էին, դրանց զասալը (ուղեկալը) ջարդել, մեր նահանջի ճանապարհը բացել... Շրջանից ավտոբուսներ ուղարկեցին, ժողովուրդին հանեցին, մենք ֆիդայիներով դեռ հլա մնում էինք գյուղում, հետո սարերով ու ձորերով եկանք Կարմիր...

Սա բարձրահասակ, պարթևաթիկունք Առամիկն էր պատմում, որ հիմա տրակտորիստություն է անում Կրասնոսելսկի սովխոզում (այդ տիպի կարճատևատևողականության մի «հնություն» դեռ մնում է այստեղ), բայց ուշքն ու միտքը Արծվաշենում է: Օգոստոսի 7-ին գյուղի անկման երրորդ տարելիցն է լրանում: Երանի չլրանար... չլրանա: Ախր ծանր, շա՛տ ծանր բան է կորուսյալ հայրենիքի մորմոքը: Կրասնոսելսկի ծայրամասին մի ցուցանակ կա, վրան տառերով գրված է «Արծվաշեն-25»: Ասել է՝ այստեղից Արծվաշեն 25 կիլոմետր է: Իրականում Արծվաշենը բնավ էլ այդքան «հեռու» չէ. յուրաքանչյուր արծվաշենցու սրտի մեջ է, յուրաքանչյուր արծվաշենցու ողջի կյանքերի և հոգու ծալքերի մեջ: Ան[illegible], անմրցնելի մի եղանակով արծվաշենցիները իրենց այդ «հիվանդությունը» փոխանցում են նաև բոլոր նրանց, ովքեր մինչ այդ անծանոթ էին իրենց, այս կամ այն չափով օտար ու անհաղորդ էին իրենց տառապանքին. իսկ հետո արդեն, երբ համբերությունը ցավը մեզ դարձնում է «յուրային», տնական բոլոր օղու բաժակը խմում են բաժակից ու բարեմաղթում.

– Մեկել գալուց Արծվաշենում հանդիպենք...

Եւ դու, ինքդ էլ չնկատելով, թե ինչպես գարմար Արծվաշենի ազատագրման երազի գերին, ի խորոց սրտի պատասխանում ես.

– Ամեն...

ԱՍՏՂԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Կրասնոսելսկ-Երևան

ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ

Զինծառայողների իրավունքները չպետք է ոտնահարվեն

Վերջին ժամանակներում մետրոյի կայարաններում հաճախակի կարելի է հանդիպել հսկիչների հետ սաստիկ վիճաբանության մեջ մտած զինծառայողների, որոնք վկայակոչելով պահանջում են վերականգնել իրենց իրավունքները և հարգել օրենքով իրենց վերապահված անվճար երթևեկելու արտոնությունները: Սակայն հսկիչների համառությունն անկոտրում է, քանի որ նրանց համար օրենքից առավել բարձր է վերադասի կարգադրությունը և ՀՀ տրանսպորտի և հաղորդակցության նախարարությունից վերջերս ստացված «Երևանի մետրոպոլիտենից անվճար օգտվող խաղաղացիների ցուցակը»: Ըստ այդ ցուցակի 6-րդ կետի, մետրոյով անվճար երթևեկելու իրավունք ունեն «նախկին ԽՍՀՄ հերոսները, սոցիալիստական աշխատանքի հերոսները, Փառքի շքանշանի կամ Աշխատանքային փառքի շքանշանի բոլոր երեք աստիճաններով պարգևատրված անձինք, պատերազմի մասնակիցները, նախկին զինծառայող ինտերնացիոնալիստները, ովքեր մասնակցել են մարտական գործողությունների Աֆղանստանում և այլ երկրների տարածքներում, ինչպես նաև Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին թիկունքում անբասիր և անձնազոհ զինծառայության համար նախկին ԽՍՀՄ շքանշաններով և մեդալներով պարգևատրված անձինք, Հայրենական մեծ պատերազմում զոհված զինծառայողների ծնողները և այրիները»:

Ցուցակի 8-րդ կետով անվճար երթևեկելու իրավունք է շնորհվում նաև «ժամկետային զինվորական ծառայության զինծառայողներին»:

Այլ գրությամբ, որը «Պարզաբանում» վերնագիրն է կրում, նշվում է. «Ժամկետային զինվորական ծառայության մեջ գտնվող զինծառայողները դրանք շարքային և սերժանտական կազմն են, որոնք էլ իրավունք ունեն խաղաղացիական տրանսպորտից (բացի տաքսիներից) անվճար օգտվելու: Մնացած բոլորը մտնում են զինծառայողներ խմբի մեջ, այսինքն պրապորշչիկները և սպայական կազմը և չեն օգտվում մետրոպոլիտենից անվճար օգտվելու իրավունքներից»:

Ստացվում է այնպես, որ «զինծառայողներ» խմբի մեջ դասվածները ՀՀ զինված ուժերում դասաշարված են անժամկետ ծառայության: Եւ այդ մեծ վածների իրավունքները ստորադասված են բոլոր այն խիզախ «ինտերնացիոնալիստների» իրավունքներին, «որոնք մասնակցել են մարտական գործողությունների Աֆղանստանում և այլ երկրների տարածքներում»: Փառք ու պատիվ նրանց բոլորին, բայց չէ՞ որ հայկական բանակի մերօրյա սպաներից ու ենթասպաներից շատերն էլ անձնազոհաբար մարտնչել են այնպիսի ոչ պակաս կարևոր տարածքում, որպիսին Հայաստանի սահմաններն են: Բացի այդ, արտոնություններ հասկացնելիս, այդ ո՞ր բարոյական իրավունքով է տարբերակվում «նախկին ԽՍՀՄ» և Հայաստանի Հանրապետության խաղաղացիների հերոսության աստիճանը:

Հենց այս կամայական և անարդարացի վերաբերմունքից էլ խորապես վիրավորված զինծառայողները, չկարողանալով ոչինչ ապացուցել մետրոյի կայանների աշխատակիցներին, իրենց իրավունքների պաշտպանության ակնկալիքով, ստիպված դիմում են ՀՀ պաշտպանության նախարարության զինծառայողների սոցիալական պաշտպանության բաժնին: Բաժնի ավագ սպա, կապիտան Սարգիս Խաչատրյանի հետ անսալով հայկական բանակի սպաների և ենթասպաների բազմաթիվ բանավոր և գրավոր բողոքներին, հարցի մեջ պարզություն մտցնելու նպատակով որոշեցինք զրուցել մետրոյի ղեկավարության հետ: Ձեռքի տակ ունեինք ՀՀ պաշտպանության նախկին նախարար Սերժ Սարգսյանի նամակը, որով նա պատասխանել է ՀՀ տրանսպորտի և հաղորդակցության նախարար Հենրիկ Քոչինյանի այն հարցին, թե ովքեր են կոչվում ժամկետային զինծառայողներ, և ունե՞ն, արդյոք, նրանք անվճար երթևեկելու իրավունք: Ներկայացնում ենք նամակն ամբողջությամբ.

«Հարգելի պարոն նախարար: Ձեր գրությունը ստացվել և քննարկվել է ՀՀ պաշտպանության նախարարությունում: Համաձայն զինապարտության մասին ՀՀ օրենքի երկրորդ հոդվածի, ՀՀ-ում զինվորական ծառայությունը կազմված է ժամկետային, պայմանագրային և պահեստային զինվորական ծառայություններից: Նույն օրենքի 47 հոդվածից և ՀՀ զինված ուժերի ենթասպաների զինվորական ծառայության անցնելու մասին կանոնադրության 3-րդ կետից, հաստատված ՀՀ կառավարության 1995 թ. մարտի 7-ի թիվ 123 որոշմամբ, հետևում է, որ ՀՀ զինված ուժերի սպայական և ենթասպայական կազմի ծառայությունը համարվում է ժամկետային:

Ելնելով վերոգրյալից, զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական պաշտպանության մասին օրենքի 36 հոդվածով սահմանված և ՀՀ կառավարության 94 թ. հուլիսի 14-ի թիվ 318 որոշմամբ ամրագրված ժամկետային զինծառայողների անվճար տրանսպորտային երթևեկության իրավունքից, անկախ զբաղեցրած պաշտոնից և կոչումից, օգտվում են ՀՀ զինված ուժերի բոլոր զինծառայողները՝ շարքային, ենթասպա, սպա: Բացի այդ, ՀՀ զինված ուժերում պայմանագրային զինվորական ծառայության մասին կանոնադրությամբ հաստատված ՀՀ կառավարության 93 թ. նոյեմբերի 3-ի թիվ 618 որոշման 8 կետով, նախատեսված ժամկետային զինծառայողների բոլոր իրավունքները և սոցիալական երաշխիքները տարածվում են նաև պայմանագրային զինծառայողների վրա:

Հարգանքներով՝ նախարար Սերժ Սարգսյան»:

Երբ նամակը ցույց տվեցինք մետրոյի հսկիչներին, հետևեց մեքենային վայել պատասխանը. «Մեր նախարարությունը չի ասել: Թույլատրված է անցնել միայն սերժանտական և շարքային կազմին»: Երբ մետրոյի «Երթևեկություն» դուստր ձեռնարկության փոխտնօրեն Արտաշ Բեկյանին հայտնեցինք, որ այդ նամակը վերջերս տպագրվել է «Հայ զինվոր» թերթում և հարցրեցինք, թե դրանում հիշատակված օրենքը մի՞թե չի տարածվում մետրոյի աշխատակիցների վրա, ստացանք զավեշտի չափ անհեթեթ պատասխան. «Օրենքը օրենք ա, ուժի մեջ ա մտնում, տվյալ նախարարությունը ե թե իր տարածքում գործում ա»: Հարգարժան Բեկյանը պարտք համարեց ավելացնել.

– Եթե էդ թերթը ինձ եք ներկայացնում, ես էլ կարամ շատ սիրով ասեմ, տարեք, մեր նախարարին տվեք, նախարարն էլ ինձ՝ որպես վերադասի մի հատենց թուղթ ուղարկի, մենք էդ կետը ավելացնենք ու պրծ, բոլոր հարցերը կլուծվի:

Պարոն Բեկյանն ասաց նաև, որ իրենք հունիսին երեք անգամ տրանսպորտի և հաղորդակցության նախարարությանը հարցում են արել, ճշտելու համար զինվորականների, ներքին գործերի և ներքին զորքերի ներկայացուցիչների վերաբերյալ մետրոյից անվճար երթևեկելու կարգը, սակայն պատասխան չեն ստացել:

Մեզ մնում է հույս հայտնել, որ ՀՀ տրանսպորտի և հաղորդակցության պատվարժան նախարարը կկարդա «Ազգ» թերթը և ի վերջո կպատասխանի մետրոյի ղեկավարությանը: Հուսանք նաև, որ պատասխանի մեջ կհարգվի համապատասխան օրենքը և կվերականգնվեն զինծառայողների ոտնահարված իրավունքները:

[illegible]

Նոր հայկական ընկերություն Սախալինում

Նախկին Խորհրդային Միության տարբեր հայաբնակ վայրերում շարունակ կազմակերպվում են համայնքային նոր միություններ, ընկերություններ, որոնք ձեռնամուխ են լինում տեղի հայության հայապահպանական խնդիրների իրականացմանը: Օրերս հեռավոր Սախալինի մարզում կազմակերպվել և գրանցվել է «Արարատ» հայկական մշակութային ընկերությունը, որը նպատակ ունի զբաղվել տեղի հայերի կրթական, մշակութային, տեղեկատվական, հայրենիքի հետ կապերի ստեղծման և ազգային նկարագրի պահպանման այլ խնդիրներով: Համայնքի ներկայացուցիչ Սերգեյ Դալլաքյանի հետ սփյուռքահայության հետ կապերի կոմիտեում քննարկվել են նորաստեղծ համայնքին հայապահպանական խնդիրների լուծման համար աջակցություն ցույց տալու և հետագա համագործակցության հարցեր: Նշենք, որ Սախալինում ապրում է շուրջ 300 հայ ընտանիք: Մեր հայրենակիցները հիմնականում ձկնարդյունաբերության բնագավառի մասնագետներ են, զբաղվում են առևտրով:

ՏԻԳՐ. ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆ
Սփյուռքահայության հետ կապերի կոմիտեի փոխնախագահ

digitised by A.R.A.R.@

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Օ՜, մռայլ ցերեկվա հինգերորդ ժամ,
Մռայլ էր ժամը հինգին ցերեկվա...

Ֆ. Գ. Լորկա, «Ողբ առ Իգնասիո Սանչես Մեխիաս»

Հուլիսի 11-ին, ցերեկվա ժամը 5-ին ԿԸՀ-ը պաշտոնապես հրապարակեց էր ՀՀ ԱԺ պատգամավորների ընտրությունների արդյունքները համամասնական և մեծամասնական զուգակներով (համարվելի) արդյունքները վաղուց էին հայտնի ու անվիճարկելի: Ամենայն հավանականությամբ, թե «Մինսկի», թե «մարտի» ծախսծրա էին զնացել, «Միմիարման» եսարքավորումներ էին դրսևորվում, և հրապարակումը հետաձգվեց մեկ օրով:

Ահա, հրապարակի վրա է, թեև ամեն ինչ սկզբունքորեն ու ըստ էության հայտնի էր թե մինչև հուլիսի 11-ը, թե նույնիսկ նախքան հուլիսի 5-ը:

[illegible] ատրոցեսները, իրենց հատուկ հեգնականությամբ ու ինքնավստահությամբ, «ջախջախում» են ընդդիմությանը, ու՝ իր, խմբված էին և են գաղափարական բևեռայիր ուժեր, որոնք կարող-խնգըլեին-զայրանալ մի դեպքում իսկ «պատասխանատված» էին ի սկզբանե:

Ներգավվելով են պարոնայք «ստորաբաժանները», ինչպես նաև դրվելին կատարելապես հատուկ [illegible] ու հոյակեցնելն է:

Քաղաքական բավականին պրակտիկաությունից զոնե միայն Կիմ Իլինգի «Մաուզին» կարդացած լինելին տեսաենները, կամ իրենց իսկ «հաղթարդոլ» մի քանիցիկ հայոց կը ննտեին սեփական «Հանրապետության» բլոկին, որ շերտ-շերտ դարսված են բազմաթիվ կամ համակված կապիտալիստներ ու հնամենի սոցիալիստներ, հանրակոչվածը (հարկավ, կառուցողական) պատասխանատու է հանգամանալի և իրականացի ծրագրեր, ծեռնարկումներ մշակի, ներկայացնի իշխանություններին, իսկ վերջիններս ընդունեն կամ չընդունեն, շարունակելով իշխել, շարունակելով շահագործել բազմաչ ու դեղեն ու մկանները, կամքն ու համբերությունը: Սա՞ նկատի ունեն «կառուցողականները»: Այդ դեպքում, փաստելից դուրս ո՞ղ բանն մասին առակը զոնե կարդացած լինեին տնամաները: Ընդդիմությունը կարող է և պարտավոր է կառուցողական լինել միայն ու միայն իշխանության հասնելուց հետո: Ուրիշ ճանապարհ, փաստ երբեք, չկա և չի կարող լինել:

Ընդդիմության հասցեին երկկողմանի կշտամբանքների, մեղադրանքների, ընդհանրապես ընդկամ և միայն սեփական շահերին ուղղված քաղաքականության, որը հեռավոր անգամ իսկ չունի հասարակության, պետության, ազգային շահերի հետ:

Ընդդիմությանը լավագույնս հաջողվեց մի ավելորդ անգամ ևս, բայց շատ հիմնավոր եղանակով ներկայացնել, թե ում դեմ է պայքարում և ինչու:

Այդ, պարադոքսալ թող չթվա, ստեղծվել է խիստ բարենպաստ առիթ ու իրավիճակ քաղաքական տրամաբանված ու սկզբունքային քայլափոխի համար:

Իշխանությունների կատարյալ մեկուսացումը ժողովրդից և սեփական իրականությունից, հասել է ծայրահեղության: Հարկ չկա «բացել» հաշիվը, թե ինչ իշխանությունների փայփայած բազմակուսակցականության պատրանքն ստեղծել ԱԺ-ում: Առավել ևս, որ հանրապետու-

հուլիսի 5-ը սույն առաջարկությունը ներկայացրել էի ընդդիմության մի քանի լիդերների: Հետակա կարգով ինձ խորհուրդ էին տվել նույնից կարդալ... Լենինի «Չախոտյան մանկական հիվանդությունը» աշխատությունը: Հիմա, երբ իրավիճակը պարզից էլ պարզ է, համեստաբար խորհուրդ տալու հերթն էլ ինն է՝ վերընթերցել նույն հեղինակի «Մի քայլ առաջ, երկու քայլ ետ»-ը և համառելու դեպքում հենց այդ «լենինյան ֆորմուլով» հասնել... հաջորդ ընտրություններին:

Երբ այսօր ի լուր աշխարհի հայտարարում ենք, թե մի խումբ մարդիկ բռնազավթել են իշխանությունը և գործում են անպատիժ, արժեքը պիտի ունենանք համարժեք գնահատականներ տալ սեփական վրիպումներին և սխալներին, համոզվելով, որ ընդդիմությունը բռնազավթելու բոլոր փար-

Խոսք առ ընդդիմություն

ԱՐՄԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Անցնող երեք-չորս շաբաթներին աշխատեցինք նախընտրական, ընտրական ու հետընտրական «գործընթացների» մասին հնարավոր մանրամասնությամբ լուսաբանություն հայթայթել ընթերցողին: Ընտրությունները նկատելով ժողովրդավարության կարևորագույն ինստիտուտ և, հետևաբար, զանազան բնագավառներում տեղի ունեցած առօրեականությունները ու խախտումները, թերթի էջերում առավելագույնս տեղ տվեցինք բողոքներին: (Թեև, վիճակագիրների համար արձանագրենք, որ իշխող կամ իշխանամետ կուսակցություններից կամ անհատներից 3-4 շաբաթվա ընթացքում չստացանք ընտրական խախտումների մասին որևէ լրատվություն կամ բողոք, քանի որ երևույթին այդ ճամբարում ամեն ինչ հարթ էր ու հեզասահ): Այժմ ժամանակն է ամփոփելու և ուշադրությունը կենտրոնացնելու կուսակցված հոգեբանական նյութի վերլուծության վրա, ներքաղաքական կյանքի զարգացման միտումները մեկնաբանելու վրա, միաժամանակ մեր աշխատակիցներին առիթ տալով հանդես գալու, ինչպես նաև ներկայացվող հրապարակախոսության պարագայում, իրենց խոհերն ու ապրումները կիսելու ընթերցողի հետ:

Սահմանադրության նախագծին «ԱՅՈ», «Հանրապետություն» բլոկը ջախջախիչ հաղթանակ է տարել, ընդդիմությունը մեկ անգամ ևս պարտվեց, ցուցադրելով իր անկարողությունը:

Պաշտոնական քարոզչությունը հազար շեփոր է հնչեցնում, հազար ծնծղա զարկում, իշխանամերձ բերերը, հանուն լրանալ... գնահատումները համեմում են ժողովրդական (ինչու չէ, ժողովրդավարա՞ն) բառաբանով «փորձած բանի» և «անփորձ մածնի» ուղղակի սրանից հիմնավորմամբ: Դիթիրամբներ երկրորդ հարցման կանը գրված: Մի թև քանի կեցցե՛, կեցցե՛, կեցցե՛...

Ընդդիմադիր հատուկներ բերեր դեռևս ի վիճակի են ներկայացնել օրինախախտումների, անօրինությունների, արտառոց հանցագործությունների յուրօրինակ տարեգրությունը, «պարտված» կուսակցությունները մարտավարական ու ռազմավարական ճգնաժամերի նախօրեին մեջ են:

Եվ պարզունակ գծագրվում է մեկ այլ դիվային, բովանդակությամբ նենգ հանդապատկեր. ընտրողները վճռական «ՈՉ» են ասել Սահմանադրության նախագծին, գերակշռորեն ձայն տվել ընդդիմության ներկայացուցիչներին, սակայն դեսպանական ընտրական համակարգը գործել և գործում է «բոլշևիկյան» եղանակով, որպես պաշտոնական արդյունք ներկայացնելով բազմաթիվ սուտ ու կեղծիք...

Ինչո՞ւ. Հենց այդպես, կամ, ինչպես ընդունված է ներկայումս «էլ ձև»: Իշխանության առավել բարեկիրթ ներկայացուցիչները դրսևորում էին հայտարարել բացեիբաց, թե «ուրիշ ճար չունենք, ոչինչ ընտրվենք», մեկ կամ մի քանի ճակատագրի վար ընտրողները պարզապես օգտվել էին զորական բառապաշարից «մեր դեմ խաղ չկա»:

Այս ամենի շուրջ դեռ շատ է խոսվելու, գրվելու, շատ ավելի հիմնավոր վերլուծություններ ի հայտ կգան անդրադառնալու, բայց [illegible] ընդդիմությունը չկարողացավ հանդես գալ միասնական ճակատով, հրապարակ չհանեց փոխհամաձայնեցված կառուցողական ծրագիր, որին կհավատային ու կհետևեին ընտրողները:

[illegible]

դեսպանականներ ու ճողարկված միապետականներ, քրիստոնյա-դեմոկրատներ ու «վայրի»-ռուկայականներ, էլ չասենք զերակշռող նախկին համայնավարներ:

Այո, երբ այս մռայլ իրավիճակում բանը հասնում է հումորի հանգեցնենք, կարձանագրենք նաև, որ, ասենք, ԱԻՄ-ն իր հաղթված անվանումը մի Ք ավելացրեց՝ չշահելով համարյա ոչինչ, իսկ ՀՀՇ-ն ևս մի Շ ավելացրեց, ապահովելով ոչ միայն հաղթանակ, այլև կոճակ սեղմողների հարկավոր քանակը ԱԺ-ում:

Սակայն ժամը չէ հումորի, և փորձենք պարզել, թե ինչ ասել է այդչափ հոլովված «կառուցողական ընդդիմություն» ասվածը ու զոնե կա՞ դրա հեռավոր նմանակը պառլամենտարիզմի պատմության մեջ: Այդ ի՞նչ աղետաբեր կառուցողական բևեռացում է փակցված իր «բնական» ընդդիմության ճակատին, և ի՞նչ կարող է անել նման նորինակ հիբրիդը մենիշխանության պայմաններում:

Ցայտուն, թեև կողմնակի օրինակը ՀՅԴ-ի պարագան է: Հարկ չկա, որ դժգոհեն քաղաքական մյուս միավորները, բայց և այնպես, ոչ մի կուսակցություն, քաղաքական և ոչ մի ուժ այդչափ պատասխանատու և նախապատրաստված չմոտեցավ ընտրություններին: Ընդգրկուն, հանգամանալի, նախապես կազմված ծրագիր, հստակ դիրքորոշում, հասկանալի և մատչելի կարգախոս բոլորի համար, բարեկիրթ ու արժանապատիվ կեցվածք, ընդհանուր առմամբ «կառուցողական» ակնառու նկարագիր:

Արդյունքն առավել քան դրերոմ է: Իշխանությունների համար ՀՅԴ-ի ներսում զարթնում կառուցի [illegible]

[illegible]

դիմության իսկ շարքերում որոշակի հիասթափությունների և հուսահատությունների ալիքի տակ, կարծում եմ, մոռացության է տրվել անչափ կարևոր մի հանգամանք:

Շատ է արծարծվում ընդդիմությունը չունե՞ր է արդյոք բոյկոտ հայտարարելով ընտրությունները, և ընկած բնակչության հանրային միակ փաստարկից ապօրինաբար կասեցված է քաղաքական ազդեցիկ ակտիվիստի՝ ՀՅԴ գործունեությունը, ուստի մասնակցությունը նման պայմաններում անկարողունակ է և անընդունելի (անկախ ՀՅԴ հանդեպ ունեցած վերաբերմունքից):

Նույնիսկ պաշտոնական քարոզչության «սյուները» են արձանագրում ընդդիմության ողջախոհությունը ծայրահեղ այդ քայլին չդիմելու համար: Սակայն գիտակցաբար այսօրվա ես անում երևույթի հակառակ կողմը:

Այո, նախապես փաստ, որ իշխանությունները դիմելու են ցանկացած միջոցի, գիտակցելով, որ ծեռքի տակ չունեն հակառակորդ լծակներ, ընդդիմության օղակներն, այդուհանդերձ, մեծ ճիգերով ու զոհերով (օրինակ, օկրուգային և տեղամասային հանձնաժողովների նախնական կազմավորում, թեկնածուների մեծամասնական առաջադրում և գրանցում պաշտոնական դիմադրության անհրաժեշտ պայմաններում) **հարկադրեցին իշխանություններին դիմել այլևս չտեսնված-չլսված օրինախախտումների, բացահայտ բռնության և մեքենայությունների, որով առավել քան համոզիչ ապացույցներ հրապարակ հանեցին թե՛ միջազգային հանրության, թե՛ էլեկտորատի առաջ**, ու Հայաստանում վաղուց է բացված «ժողովրդավարության» [illegible]

[illegible]

թյան նախագահը հովվարար է արձակել «Ով դեմ է Սահմանադրությանը, տեղ չունի ԱԺ-ում» (ծանոթ է, ֆրեստոմաստիկականի ասպիճան ծանոթ վերդիկտ, ով մեզ հետ չէ, մեր դեմ է, երբ թշնամին անձնատուր չի լինում, նրան ոչնչացնում են): Ահա, որպես սկզբունքային, հետևողական դիրքորոշում, քաղաքական հիմնավոր կեցվածքի արտահայտություն, պահանջված է ևս մի հուժկու քայլ. իրենց խնդրում ընդդիմադիր համարող բոլոր պատգամավորները, համամասնականի «սեփականաշնորհված» տոկոսներից «ազատելի բաժին» դիտված հատուկենտ տեղերի կրողները քաղաքական հստակ հայտարարությամբ պետք է հրաժարվեն մասնակցել ապօրինության «օրինականացման» այդ ինստիտուտի (ԱԺ) աշխատանքներին, այդպես հանգանակիցը կդառնան իրենց իսկ կողմից մերկացված, օրը ցերեկով իրականացված վիժխառի մեխանիզմի:

Թող «անարգել» կառուցեն ղեկավարությունը, ավարտեն «սեփականաշնորհումը» հանրապետության և ժողովրդի ունեցվածքը վաճառելու և վերավաճառելու իրենց միակ ու փայփայած նպատակը, թող «անխոչընդոտ» բնորանան մեծ «նվաճումների» իրենց բոլորացնեն ճանապարհով: «Ներքին բռնամու» տենդագին փնտրտուքի մեջ նույնպես մեկուսացած թողնենք նրանց:

Պառլամենտարիզմի ոգեկոչությունն ծավալվող վկայակոչումներն այս դեպքում անում են ու անտեղի (մի՞ թե [illegible] նախագահական վերդիկտը, նաև մի՞ թե պարոն այդքի անցկացրեն ԱԺ պատգամավորների ցուցակը), որտեղ հայտնի է, ԱԺ նիստերն այլևս չեն հեռարձակվելու [illegible]

[illegible]

Ահա թե ինչու, [illegible]

ծեր նույնպես անընդունելի են և դատապարտելի:

Եվ ինչ ասել է ընդդիմություն ներկա պայմաններում: Այո, քաղաքական տարբեր, նույնիսկ բևեռային ուժեր, անշուշտ, քաղաքական հին ու նոր գործիչներ, սակայն ամենամեծ ուժն ու իրավունքը ժողովրդինն է, որի առկայությունը, չգիտես ինչու, կարևորվում է ընտրությունից ընտրություն:

Քաղաքական դիմակայության հոլովույթի մեջ զանազան վերիվայրումներ կարող են լինել: Յուրաքանչյուր պարտության մեջ առաջագա հաղթանակի ծիլերը կան անշուշտ, ամեն հաղթանակի մեջ առաջագա պարտության սաղմերը: Եվ օրեօր սրվող իրավիճակը, հանրության սրընթաց բևեռացումը, անօրինությունների կուտակվող շղթան, որ շուտով բանտելու է բոլորին, ընդդիմությանը հրամայաբար թելադրում են գլխավորելու, առաջնորդելու մանրախնդիր ներսումները փոխարինել համընդհանուր դժգոհության և զայրույթի առաջնացող ալիքը միակ ու հարկավոր հունով տանելու անհրաժեշտությամբ:

Պատասխանատվության ծանր բեռը ներկա պայմաններում ավելի շատ բարդվում է հենց ընդդիմության ուսերին, քանզի հատույթության և հիասթափության վիհի եզրին հասած ժողովրդին փրկելը հույսի միակ ու այսօր ապրելուց, անխուսափելի ծախսումը լինելու թե այսօր, թե վաղը, թե ընդհանրապես:

...Լրագրերը հայտնում են «Հանրապետություն» բլոկի ճոխ ու զեխ տոնախմբությունների մասին: Ուտում են, խմում, միմյանց շնորհավորում և... երջանիկ են իրենց հաջողությամբ: Կեցցեն...

Երկու օր առաջ մեռյալի «Բարեկամություն» կանգառի զետնանցքում տեսա հանրապետության ժողովրդական արտիստ Ա. Մ-ին, որն անընկալելի տխրությունն աչքերի խորքում թաքցրած, իր քամանչայի նվագով փող էր մուրում: Կանգնեցի շանթահար, ամաչեցի մոտենալ վարպետի, ավագ բարեկամին: Ամաչեցի նաև, որ քաղաքացին եմ մի պետության, որն իր ժողովրդական արտիստին անգամ մղել է «գետնի տակ»: Համոզված եմ, որ «երջանկության» ու բերկրանքի «վերելքի» ու անկման այս տրամախառնում երկար չի կարող բաց մնալ, համոզված, որ «ընդդիմության» ասվածը հենց այս մայրամասից է ծայրեծայր: [illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

Բիլ Քլինթոն. Ով ռիսկի չի դիմում, նա նախագահ չէ

ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը օրերս մի վճիռ կայացրեց, որն, անկասկած, օգտակար է երկրի համար, բայց կարող է ի դերեւ հանել նրա վերընտրության հույսերը: Ինչպես հայտնեցին ԱՄՆ պաշտպանության նախարարության աշխատակիցները, նախագահը կհաստատի երկրի տարածքում 79 ռազմական հենակետերի փակման, ինչպես նաեւ եւս 10-ի անձնակազմերի կտրուկ կրճատման մասին: Այդ քայլը, որից վարչակազմը որոշ երկյուղներ ունի, բյուջեի համար առաջիկա 20 տարում կխնայի 19,3 մլրդ. դոլար

եւ միաժամանակ կկրճատի ավելի քան 90 հազար աշխատատեղ: Գործազրկության ալիքը կդիպչի ոչ միայն հենակետերի աշխատողներին, այլեւ սպասարկու անձնակազմին:

Քլինթոնը մտադրվել էր նախագահական ընտրություններից հետո վճռականորեն փակել ռազմական այդ հենակետերը, որոնք ռազմավարական անմտություն էին դարձել «սառը պատերազմի» ավարտից հետո: Առավել խտաբնակ Կալիֆորնիայի նահանգն առանձնահատուկ դեր է խաղում նախագահի նախընտրական ծրագրերում: Բայց անցյալ տարվա նոյեմբերին Հանրապետական կուսակցության համատարած հաղթանակը, Կոնգրեսի զույգ պալատներում այդ կուսակցության ազդեցիկ մեծամասնությունը դեմոկրատների վարչակազմին դրդում են ակտիվության:

ԱՄՆ պաշտպանության նախարարությունը մտադիր է յուրօրինակ փորձ անցկացնել Կալիֆորնիայում եւ Տեխասում: Պենտագոնն առաջարկում է երկու խոշոր ռազմական հենակետերի փակման ծանուցարհով տեղական շինարարական ֆիրմաներին ապահովել պատվերներով: Դա պետք է նոր աշխատատեղեր ստեղծի 20 հազար բանվորների ու ծառայողների համար:

Երբ փորձը հաջողությամբ ավարտվի, հենակետերի վերացման քաղաքական վնասը Քլինթոնի համար չնչին կլինի: Միաժամանակ պատասխան կտրվի երկրի հանրության վաղուց արդեն հուզող հարցին. երբ «սառը պատերազմն» ի րոք ավարտվել է, ապա ուստի են դրա խաղաղ շահաբաժինները:

1988 թ.-ից Սպիտակ տունն իրականացնում է ռազմական հենակետերի կրճատումներ: Արդեն 250 նման օբյեկտ է փակված ԱՄՆ տարածքում եւ արտասահմանում: Բայց ընդհանուր առմամբ երկրի ռազմական ծախսերը մնում են նախկին մակարդակի վրա: Ավելին, Կոնգրեսի վերջին որոշումների կապակցությամբ դրանք ի հայտ են բերում աճի միտում:

Ներկայացուցիչների պալատը օրերս կտրուկ կրճատեց օտար պետություններին հատկացվող օգնությունը, բացառություն անելով միայն Իսրայելի եւ Եգիպտոսի համար, որոնք ստանում են բոլոր հատկացումների գրեթե 40 տոկոսը: Ներկայացուցիչների պալատը նաեւ կխեարկեց միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններին ու բանկերին ԱՄՆ-ի մուծումների նվազեցման օգտին:

Արտաքին քաղաքականության հանդեպ սակրաքաշ անտարբեր սորին պալատի որոշումները պետք է ստանան Սենատի հավանությունը: Որպես կանոն, Սենատը նման հարցերում գործում է ավելի չափավոր կերպով, բայց երբ նույնիսկ Կոնգրեսում հանրապետականների կուսակցական գիծը գերակշռի, Սպիտակ տունն անհաղթ կրկնակի վետոյով: Սպիտակ տան աշխատակազմի ղեկավար Լեոն Պանետան այս հարցում որեւէ կասկած չի թողել:

«Դոյչլանդֆունկ»
14 հուլիս, 1995 թ.

Ջ[illegible]լիի հեղինակությունը որպես Լատինական Ամերիկայի ամենակայուն երկիր կարծես սկսել է վերջին շրջանում խաթարվել, գրում է ամերիկյան «Նյուզուիք» հանդեսն իր հուլիսի 3-ի համարում: Երկիրը շատ բան ունի կորստանելու տնտեսությունը բարգավաճում էր, ղեկավարները նրա գլխավոր օգնականների գեներալներ Մանուել Կոնտրերասի եւ Պեդրո Էսպինոզայի նկատմամբ հարուցված բանտարկության դատավճիռները: Նրանց մեղադրում էին 1976 թվին Վաշինգտոնում տեղի ունեցած ավտոռումբի միջոցով նախկին արտգործնախարար եւ Պինոչետի հակառակորդ Օրլանդո Լետելիերի սպանության մեջ ... ուսիկանությունից. բռնվելու պատրվակով նա զինվորական ողջ դաշտով բերում է դեպի ռազմածովային մի հիվանդանոց: «Մենք չէինք կարող թույլ տալ, որ խորհրդարանական իրավահաստատություններից մեկը ծաղր ու ծանակի ենթարկվեր», ասել է Պինոչետն այդ առիթով, հասկացնելով, որ թույլ չի տալու իր

ԼԱՏԻՆԱԿԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

Չիլիի խաթարված ժողովրդավարությունը

Պինոչետը շարունակում է իր կարծր քաղաքականությունը

Նախատեսում «ուժեղ ձեռքի» իշխանության ջատագովները հաճախ են վկայակոչում, իբրեւ օրինակելի օրինակ, Չիլին: Օրինավորապես ընտրված նախագահ Ալյենդեի կառավարության տապալելուց եւ նախագահին սպանելուց անցել է 22 տարի, հեղաշրջումը կազմակերպած բռնատեր գեներալ Պինոչետը 1990 թ. երկրում վերահաստատել է նախագահական իշխանությունը, այդ ընթացքում Չիլիում զարգացել է տնտեսությունը, շուկան հուսալիներ է դարձել, կայուն է ազգային դրամանիշը: Այս բոլորը բավարարո՞ւմ են Չիլին ժողովրդավարական երկիր համարելու համար: Պարզվում է՝ ոչ: Ի՞նչ է տեղի ունենում այստեղ, եւ մանավանդ՝ ի՞նչ է սպասում Չիլի կոչվող երկրին, որը, չնայած, լատինաամերիկյան երկրներում ամենապարզ համբավն է վայելում պաշտոնյաների կոռուպցված չլինելու մասին:

բավական տպավորիչ անձնավորություններ էին, որոնց չէր կարելի մեղադրել կաշառակերության մեջ, եւ ամենակարեւորը գեներալ Պինոչետի 17 տարվա զինվորական իշխանությունից հետո, երկիրն արագ քայլով առաջ էր գնում դեպի ժողովրդավարություն: Նույնիսկ խորախուսական քայլեր էին արվում երբեմնի «հնազանդ» դատարանների կողմից մարդու իրավունքների հարցեր բարձրացնել եւ քննարկել 1973 թվի զինվորական հեղաշրջման օրերին տեղի ունեցած դաժան հաշվեհարդարի դեպքերը: Բայց, ըստ երեւույթին, թվացյալ ժողովրդավարությունը դեռ երեւում է երկրում: Պինոչետը, որն իր նախագահական պաշտոնը թողեց 1990 թվին, բայց դեռ կառչած է մնում բանակի ընդհանուր հրամանատարությունից, բացահայտորեն դեմ է արտահայտվել երկրում քաղաքացիական իշխանության որոշակի դրսեւորումներին: Նա պատրաստ է իր դեռեւս զգալիորեն լայն իշխանությունները օգտագործել այդ նպատակով:

Զինվորականության եւ կառավարության միջեւ հարաբերությունները սրվեցին այն բանից հետո, երբ Գերագույն դատարանը հաստատեց գաղտնի ոստիկանության պետի եւ տեխնիկի սպանությունը կազմակերպելու մեջ: Առաջնորդվելով ժողովրդավարական սկզբունքներով, ներկա կառավարությունը մտադիր էր Պինոչետի օրոք բարձրաստիճան պաշտոններ զբաղեցրած մարդկանց պատասխանատվության կանչել իրենց զանցանքների համար: Կոնտրերասը պետք է ստանար 7, իսկ Էսպինոզան 6 տարվա բանտարկություն: Վերջինը համաձայն էր կրելու իր պատիժը, բայց առաջինն անընդհատ խուսափում էր: Էդուարդո Ֆրեյի կառավարությունն ու դատախազությունը օրեւ շարունակ բանակցում էին, որ Կոնտրերասը «խաղաղորեն հանձնվի»: Բայց Պինոչետի միջամտությամբ վերջինիս հաջողվում է խուսափել «ընկերների» հանդեպ որեւէ դատավարություն:

Այս «մեղմ հեղաշրջումը», ինչպես կառավարության նախարարներից մեկը որակել է երեւույթը, զարմացրել ու զայրացրել է չիլիցիներից շատերին: Նրանք ենթադրում էին, որ «զինվորականությունը ծնկի է եկել»: Քաղաքացիները, գործարար մարդիկ եւ նույնիսկ աջակողմյան խմբակցությունների ղեկավարներ դատապարտել են զինվորականության կողմից ուժի նմանօրինակ ցուցադրումը:

Հուլիսի սկզբներին Էսպինոզան հանձնվել է իշխանություններին, բայց ակնկալվում է, որ Կոնտրերասը, որն իրոք տառապում է շաքարախտից, մի շաբաթ էլ կմնա հիվանդանոցում: Բայց, ըստ «Նյուզուիքի», երբ նույնիսկ նա հանձնվի, միեւնույն է, երկրում ժողովրդավարությունը վարկաբեկվել է, եւ հենց այն ժամանակ, երբ իշխանությունները Միացյալ Նահանգների, Կանադայի եւ Մեքսիկայի հետ բանակցում էին միանալու ՆԱՖԹԱ առեւտրական ազատ համագործակցության դաշինքին: Դա ապացուցում է, որ ժողովրդավարությունը երկրում դեռ «շատ պատրաստ է», եզրակացնում է հանդեսն իր հոդվածում:

ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ԵՎՐՈՊԱ

Ֆրանսիային դատում են խաղաղական ելակի ոչնչացման համար

Եվրոպական հանձնաժողովը Ֆրանսիային պատասխանատվության է կանչել եվրադատարան, քանի որ այդ երկիրը չի կարողանում սանձահարել իր ագրարական ֆերմերներին, որոնք խոչընդոտում են իսպանական ելակի ներմուծմանը:

Ինչպես ասաց Եվրամիության պաշտոնական ներկայացուցիչներից մեկը, սա առաջին դեպքն է, երբ հանձնաժողովը միության անդամ երկրին դատական պատասխանատվության է ենթարկում Եվրամիության սահմաններում ապրանքների ազատ շրջանառությունը խանգարող առանձին անձանց պաշտպանելու անկարողության համար:

Ֆրանսիային նախազգուշացրել էին դատական հետապնդման հնարավորության մասին, երբ նա պատասխանատվության չենթարկեց երկրի հարավ արեւմուտքի ագարակատերերին: Այս տարվա ապրիլին այդ շրջանի գյուղացիները հարձակվել էին իսպանական 9 բեռնատարների վրա, ոչնչացնելով ավելի քան 100 տոննա ելակ, իսկ 200 ագարակատեր զինված հարձակում էին կատարել Թուլուզի դահլիճի վրա:

Ագարակատերերի այս գործողությունները «լուրջ սպառնալիք են ստեղծել ներքին շուկայի համար»: Երբ նման միջադեպերն անպատիժ բողոքվեն, «դա կարող է օրինակ ծառայել մյուս երկրների արտադրողների համար»:

Ֆրանսիան Եվրամիությունում պտուղների խոշորագույն արտահանող է, իսկ երկրի գյուղացիները մշտապես բողոքում են ապրանքների ներմուծման դեմ: Բայց վերջին դեպքը կարող է վարակիչ դառնալ սեփական շուկաները պաշտպանող Եվրամիության մյուս երկրների ագարակատերերի համար:

Իսպանական ելակը զգալիորեն էժան է ֆրանսիականից, գլխավորապես՝ սեզոնային բանվորների առատության շնորհիվ, որոնք էժան աշխատում են: Ֆրանսիացի ագարակատերերը պնդում են նաեւ, որ իսպանացի արտադրողները խախտում են իրենց դիրքերը, շահույթ կորզելով պեսոսի արժեզրկումից:

Ֆրանսիայի գյուղատնտեսության նախարարը հրաժարվեց մեկնաբանել եվրահանձնաժողովի վճիռը: Իսկ ֆրանսիացի հողագործների արհմիությունների ֆեդերացիան խոստովանեց, որ արտասահմանցի արտադրողների դեմ գյուղացիական որոշ ելույթներ չափազանց ագրեսիվ են եղել, բայց միաժամանակ պահանջեց ֆրանսիացի ագարակատերերին փոխհատուցումներ վճարել ֆրանկի նկատմամբ եվրոպական արժույթների փոխարժեքի անկման կապակցությամբ, իսկ ապագայում շուկայից վերացնել միասնական արժույթ:

«Ֆինանշըլ Թայմս»
11 հուլիս, 1995 թ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Նոր չարիք Ուկրաինայի հարավում

Խիլերային զուգընթաց նոր չարիք է կախվել Ուկրաինայի հարավի գլխին: Ինչպես հաղորդում է «Կիեւսկիե վեդոմոստի» թերթը, Զապորոժիեի մարզի 6 շրջաններ հուլիսի կեսերին դարձել են մորեխների հարձակման թիրախ: Մորեխների արշավանքից տուժել են շուրջ 70 հազար հեկտար ցանքատարածություններ: Չարիքի դեմն առնելու համար պայքարի են նետված փոքր 6 ինքնաթիռ, տասնյակ տրակտորներ:

Արմենպրես

Նախկին վարչապետը եղել է Իսրայելի քաղաքացի

Եւ սա հնարավոր չէ: «Կիեւսկիե վեդոմոստի» թերթի լրագրողների ներկայությամբ նախագահ Լ.Կուչման հարցրել է գլխավոր դատախազ Վլադիսլավ Դացյուկին, ճի՞շտ է արդյոք, որ Իսրայելի ոստիկանությունը հայտնել է այն մասին, թե Ուկրաինայի վարչապետի ժամանակավոր պաշտոնակատար եղած ժամանակ Եֆիմ Զվյագիլսկին ունեցել է Իսրայելի քաղաքացու անձնագիր: Ի զարմանս նախագահի եւ լրագրողների, ի զարմանս ամբողջ Ուկրաինայի, գլխավոր դատախազը հաստատել է այդ փաստը: Նա պարզաբանել է նաեւ, որ Իսրայելում գործում է վերադարձողների մասին օրենքը, ըստ որի ցանկացած դիմող, ով համապատասխանում է ազգային պատկանելության, գրեթե առանց արգելքների կարող է դառնալ այդպիսի անձնագրի տեր: Ի դեպ, գլխավոր դատախազի խոսքերով, գրում է «Պրավդա Ուկրաինի» թերթը, նախկին վարչապետի իսրայելյան անձնագրի պատճենը կցված է նրա դեմ հարուցված գործին:

Արմենպրես

Հուսեյնը ազատ արձակեց երկու ամերիկացիներին

Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյնը կիրակի օրը կարգադրել է ազատ արձակել այն երկու ամերիկացիներին, որոնք Իրաքում բանտարկվել են սահմանն ապօրինի անցնելու համար: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման համաձայն, որը վկայակոչում է Իրաքի լրատվական գործակալությանը, Բաղդադի վարչակարգի ղեկավարը ցուցում է տվել «նախագահական հատուկ հրամանագիր նախապատրաստել երկու բանտարկյալների»՝ 30-ամյա Ուիլյամ Բառլունի եւ 41-ամյա Դեյվիդ Դալիբերտիի, «ներման եւ անհապաղ ազատ արձակման մասին»:

Արմենպրես

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱՌ-ԱԳ-ԱՍՏ»

համատեղ ձեռնարկությունը կազմակերպություններին եւ մասնավոր անձանց առաջարկում է.

- Խոշոր եղջերավոր անասունների ֆերմա՝ 3 հատ՝ 150-250 անասնագլխի համար
- Թռչնաբուծական ֆերմա՝ 4 հազար թռչունների համար
- Կարճամբերքի արտադրամաս՝ ներքափոխում 2 տոննա արտադրողականությամբ
- Պահածոների արտադրամաս
- Համակարգիչներ (կոմպյուտերներ) տարբեր տեսակի
- Գրասենյակային կահույք
- «Օրիկ» եւ «Կիպրիոտուկ» մոդուլներ (չտեղադրված)
- Տարբեր ծավալի տարողություններ (5-60 տոննանոց)

Գները պայմանագրային են՝ կանխիկ եւ փոխանցումով:

Պայմաններին ծանոթանալու համար դիմել Երեւան, Նալբանդյան 5, ՍՊԸ «Նորինվեստ»:
հեռ. 56-19-31, 59-73-01

Հուլիսի 19-ին ժ. 16.30-ին
Երեւանի Կամերային երաժշտության տան ... տեղի կունենա ազգային օպերայի թատրոնի մենակատար

ՆՈՒՆԵ ԳԵՂԶՈՅԱՆ[illegible]

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

Ցուցահանդեսը կազմակերպվել է Երեւանի ճարտարապետական արվեստի կենտրոնի կողմից: Վերջերս Վենետիկում կայացած արվեստի բիենալեից հետո սա կենտրոնի երկրորդ փորձն է: «Մոսկվա-Երեւան. Տայանի հարցը» ցուցահանդեսի համադրողները ծանոթ անուններ են Կարեն Անդրեասյան եւ Սամվել Բաղդասարյան: «Մեր նախագիծը Մոսկվայի ժամանակակից տացվող կոնցեպցիաներ կան: Գեորգի Լիտիչեւսկու «Վաստարյան հեռախոսի» խաղացել, խնդրում եմ, ճաշի իմ փոխարեն. հասկանալի մատուցվում է ջրեր դեղի ազատ եւ աղավնի, իսկ ճաշող ատկի մեջ կեռած ծիծաղելի կոտիզներ: Նույնը Ալեքսանդր Պետրելու եւ Սամվել Բաղդասարյանի Տայանի տարածում Նոյի կատարած սանիտարական դիտարկման գրաֆիկը, որի համար գով ձեւախեղել է), իսկ Հրաչ Արմենակյանի ասեղնագործության արված պատկերների ցանված ներկայությունը բացատրվում է նյութի արտառոցությամբ. ուրիշ մոլորակից եկածին առաջին կհետաքրքրի նյութի բաղադրությունը, խնդրեմ՝ պատին գիպսի ստացման քիմիական եղանակի նկարագրությունն է: Արթուր Վարդանյանի էկեկտրասարքը նրա տակ ունի արվեստն իրեն մաքրի-

Հակակնությյուն չունենալ ցուցահանդեսում գտնելու այն, ինչ չգիտես

Կեսօրին Մաշտոցի պողոտայով ԱԿՏ խմբի ուսանողներով երբ-ակցիան արդեն իսկ հետաքրքրություն շարժեց: Իսկ երբ իմացան, որ Տայանն այս անգամ իջել է Երեւանի ժամանակակից արվեստի թանգարանում, ավանգարդի ցուցահանդեսով հետաքրքրվողներն անմխոնախազում շատացան: Ու մինչ ուսանողների նոուքները թանգարանի առաջին հարկում «զամբեն» Կարեն Անդրեասյանի «Հանգիստ» սովորական կացնի կտրող փորվածով, դրսում Ալլ Հեննոն իրական սեւ գլոբուսն էր վառում (Թանգարանում իր անընդհատ տեսույթի մեջ ներկայացվողը դրա պատրանքն է՝ «ինչ որ թանգարանում է, իրականի ոչնչից չէ» մեկնաբանությամբ): Չգիտեմ, թե ջրի ու լույսի մշտական խնդիրն ունեցող երեւանցուն ակցիայի մեջ մտնելն էր «կուրացրել», թե բազմաթիվ այս արվեստից չհասկանալու չափ հեռու լինելու պատճառով, բայց մոռայ տրամադրություն, զարմանք, ծիծաղ ունեցող այցելուն տեսանելիորեն շատ էր ու բիկոնոմոմս հնչող `«Ինչ անկապ է», «Մոմ են առաջի տեղ դրել, ոչ մի կոնցեպցիա չկա», «Բան հասկացա՞ք» ձեւակերպումներ հաճախ լսեցի: Ինչեւէ, ես Տայանի ցուցահանդես եմ մտնում՝ հիշելով խաղանագի Խոսե Օրտեգա ի Գասետի՝ հասարակությունը երկու բեւեռների բաժանումը. մեծ մասն այս արվեստը չի հասկանում, իսկ «փոքրամասնությունն այն հասկանալու համար հատուկ օրգան ունի»:

նկարիչների եւ հայ նկարիչների համատեղ ցուցահանդես բացելն էր: Ռուսների կողմից մեկ կոնցեպցիա էր առաջարկված Տայանի հարցը, մեր կողմից այն ավելի բազմաճյուղ էր ովքեր էին այդ Տայանի մեջ», բացատրում է Կարեն Անդրեասյանը: Մոսկվացիների (Նիկիտա Ալեքսեեւ, Կոնստանտին Զվեզդոչյոտով, Գեորգի Լիտիչեւսկի, Բորիս Մատրոսով, Ալեքսանդր Պետրելի, Ավդեյ Տեր-Օհանյան, Նիկոլայ Ֆիլատով, Անդրեյ Ֆիլիպով, Դանիիլ Ֆիլիպով, Գոռ Չախալ) աշխատանքները, ինչպես իրենք են մեկնաբանում, երկու մասից են բաղկացած. առաջինը հատուկ այն պահի համար է, երբ Տայանը մտենում է քիբլիական լեռանը, եւ երկրորդը՝ թռչում ագռավն ու աղավնին: Եվրորդ մասը նկարիչների կայուն կազմախոսական նշան աշխատանքներն են, եւ այդ մանր «ոսկորներից» հնէաբանը վերականգնելու է նրանց էության ամբողջականությունը: Իսկ մոսկվացիների «տարակույսը, թե ո՞վ կտա Տայանի հարցի պատասխանը, հայերի համար ցուցահանդեսում առանձնապես պատասխանելու նյութ չի դարձել: Սամվել Բաղդասարյանը կազմակերպված մեջ առանձնակարեւոր համագործակցության փաստն է նկատում ռուս «դինոզ» նկարիչների կողքին հայերի հավասարի դեպ կանգնելը: «Ամբողջ աշխարհը երկար տարիներ դրանով (ավանգարդով) է զբաղված, իսկ մեր հարցը ներսում, թե դրսում լինելու խնդիրն է, մենք ներսից ենք խոսում: Չկա էլիկենտրոն հասկացողություն, կա շարժում եւ համագործակցություն: Միայնակ ստեղծած արվեստը կործանման եզրին արվեստ է»: Արվեստաբան Նազարեթ Կարոյանի պատկերացմամբ, երկու տարի առաջ գոյություն ունեցող սաղմնային վիճակը այսօր ներկայանում է հասուն ծայնով Հայկական կողմը, ու ամեն շեշտում է հակաթի շարժում, թե կառույց խնդիրը Ըստ էության, ԱԿՏայինն իրատեսը շարունակում է շարժումը, իսկ մյուսը փորձում է իր գործունեությունը ծավալել որոշակի կայուն կառույցածի մեջ: «Այդ հակադրությունը համադրման վիճակ է դառնում, թե արվեստի միջավայրի կազմակերպման, թե ստեղծագործական գործընթացի մակարդակներում»: Մի շարք աշխատանքներում պատրաստի մա-

(հետմոդեռնի սկզբունքով) նյութ է դարձել կենցաղային գազանանոցից վերցրած կենդանու կերպը: Թեեւ Կոնստանտին Զվեզդոչյոտովի «Արարածներ գույգերով» վերնագիրը ենթադրում էր տարանից կախված տեսնել ոչ միայն կանանց ներքնաշապիկներ, գուլպաներ, վարտիքներ ու կրծկալներ, այնուամենայնիվ, հեղինակը փորձում է Տայանի շրջանակներից դուրս չգալ եւ պահպանել խորհրդանշանից հեռանալու մեկնակետը: Արվեստաբան Լիլիթ Սարգսյանի տեսողությամբ ցուցահանդեսում Տայանն ընկալվում է իբրեւ լաբորատորիա, որտեղ ամեն մի գործ ավելի քիչ է շեշտում իր ինքնուրույն արժեքը: Նրա կարծիքով էլ, ցուցահանդեսում առկա է ռուսների եւ հայերի առողջ համագործակցումը: Ի դեպ, հաղորդակցության գաղափարը բավական ուժեղ է Աշոտ Խուդավերդյանի աշխարհի քարտեզը ներկայացնող գործում «համեմված» ճամակի, հեռապատճենի, ամենատարբեր համաշխարհային կազմակերպությունների, ավիաուղիների օրինակ նշումներով: Գրիգոր Խաչատրյանի մանիֆեստը («Ես մարդ չեմ, ես Գրիգոր Խաչատրյանն եմ, դուք մարդ չեք, դուք Գրիգոր Խաչատրյանի ժամանակակիցն եք. Գրիգոր Խաչատրյան, անուն բարձր եւ վսեմ») թեեւ ծանոթ, բայց պատեյով կարծիքներից, փաստ է, որ փոքրամասնության համար է, ըստ ուրու համաշխարհային ավանգարդի յուրօրինակ պատառիկ, մեծամասնության համար դարձյալ անհասկանալի է: Նարինե Մասոնյանը ներկայացել է իր հեղինակային ներխուժմամբ օբյեկտիվ փաստի մեջ (Արտաշեսյան հայտնի արձանը պատճենահանման միջո-

ցով օբյեկտիվ ներկայացնել: Ակնթարթը բռնելու՝ իբրեւ ռեալության մասնիկ ներկայացնելու մտահղացումն արթուն է: Ազատի՝ «Ինչու» (Why) մեջ անընդհատ ողնկցող հարցը հատս փայլաթղթի վրա սկսվում է անտաշ այծի պասկեռով: Բարդույթից դուրս գալու (տեսել ենք շուրջը հանույթի ծնունդ այլանդակը) եւ հանույթից դեպի անս սահմանը շեշտելու առողջ միտում ունի: Նարեկ Ավետիսյանի նշատակը մաքուր ստեղծագործության գաղափարի տարբեր նյութերի միջոցով մարդու մեջ զգայական հատկանիշների արթնացումն է, եւ ֆոտոյի թղթի վրա կոչուն առարկային ձեւից հոտումը ճանապարհ է աշխարհի առաջնային զգայական ճանաչման: Հարություն Սիմոնյանը մարդկային օրգանիզմի եւ դրա ձեւենայացման, ողբսացման հակադրությունն է շեշտում:

Անկախ այն բանից, թե հանդիսատեսը հասկացան «նորերի արվեստը», ռանիսը մոտեցված տուն գնացին ու ռանիսը ուսերը թոթվեցին դժվար ժամանակները ավելի «խրթինացնելու» փաստից դժգոհ, ուրախալի է, որ ձեռնարկը կրում էր երկու երկրների պետական հովանավորությունը: Իսկ նկատելի մնում է հավատալ, որ այսուհետ կազմակերպվածները նպատակադրված են լինելու ոչ միայն հաղորդակցել փոքրամասնությունը փոքրամասնության հետ, որոնք «վարակելու» են մեծամասնությանը «ինչու այդ օրգանից չունեմ» հարցով, որից պետք է սկիզբ առնի ցանկությունը բացահայտել նրանց հոգու մեջ եւ ընկալել նրանց տեսանկյունից բացատրվող իրականությունը:

ՄԱՐԻՆԵ ՀՈՎԱՆԵՍՅԱՆ

Աբասուղի թատրոնը «Պիոներ» կինոթատրոնում

Կրկին Էգոյանի ֆիլմերի առիթով

Երեւանում հուլիսի ամենացնցող մշակութային իրադարձությունը թերեւս Ատոմ Էգոյանի ֆիլմերի ցուցադրումն էր. ցնցող՝ ոչ իր բովանդակությամբ: 1992-ից սկսած Ազգային ֆիլմադարանի կազմակերպած մի շարք կինոցուցադրումներն աչքի են ընկնում որոշակի հաճո եւ անհաճո օրինաչափություններով, ինչպես՝ բոլոր օրերին ճեզ մուտք ապահովող հրավիրատոմսեր, թեկուզ ուշացումով տրված, սխալաշատ գրքույկներ՝ ներկայացվող ֆիլմերի մասին, ցուցադրվող աշխատանքների հաճախ անխնամ ընտրություն... Վերջին դեպքն Էգոյանին չի վերաբերում, մինչդեռ առաջին երկու կետերում կազմակերպիչներն այս անգամ որոշ փոփոխություններ էին մտցրել: Հրավիրատոմսը գործեց լոկ առաջին օրը: Իսկ հետագա օրերին որոշեցին մի քիչ շահույթ ստանալ: Ուզում ես Էգոյանի ֆիլմե՞րը դիտել՝ վճարիր 300 դրամ (հետո ողորմածաբար գինն իջեցվեց 100 դրամով): Բարեգործական սեանսին նույնպես վերջ տրվեց: Եւ զարմանալի չէ, որ առաջին ցուցադրության ժամանակ, երբ մուտքն ազատ էր, ասեղ գցելու տեղ չկար, իսկ հաջորդ օրերին դահլիճը պատապարատ էր: Ամենաշատը՝ տասը հոգի: Անգլերեն սեանսի ժամանակ մեծ մասամբ ոչ ոք չէր լինում: Էգոյանի արվեստով հետաքրքրվող երեւանցին ի վիճակի չի լինի 200 դրամով ֆիլմ դիտելու շռայլություն բույլ տալ իրեն, իսկ այդքան փող ունեցողը նույն գնով սեւս ու պոռնոֆիլմեր է դիտում «Նաիրի» կինոթատրոնի գետնահարկում...

Բացման օրը ցուցադրված «Էկզոտիկա» բարդմանությունը մեզ նոր հայերեն բառ սովորեցրեց, ինչպես՝ վիճականություն, օրինակաչափություն: Ուզում եմ խոսել հուլիսի 14-ին «Պիոներ» (այժմ «Զանգակ») կինոթատրոնում կատարվածի մասին: «Օրացույց» ֆիլմով պիտի սկսվեր Էգոյանի կինոնկարների ցուցադրումը նշված կինոթատրոնում: Ժամը 17-ի փոխարեն այն սկսվեց կես ժամ ուշացումով, բայց չանցած երկու րոպե՝ ցուցադրումն ընդհատվեց: Հանդիսականները հեղձուցիչ սրահում սպասեցին տասը րոպե, մինչեւ էկրանը կրկին լուսավորվեց: Սակայն միայն այդքանը: Ձայն չկա: Ինչպես համր ֆիլմի ժամանակներում: Հանդիսատեսները, համբերությունը կորցրած, իրար ետեւից լքում էին դահլիճը, իսկ կինոմեխանիկը շարունակում է ցույց տալ անխոս ժապավենը: Իզուր կորած մի ամբողջ ժամ: Եւ դեռ այս աբսուրդի թատրոնից հեռացողներին ասում էին, որ չգնան, ժամը 19-ին կցուցադրեն...

Այդպե՞ս պիտի կայանար հայ կանադական առաջին ֆիլմի ցուցադրությունը, երբ զլացել էին ապահովել անգամ ամենատարրական բաները... Մինչդեռ ամենուր պիտի նշվի, որ ահա այսպես, Հայաստանում կազմակերպվել է Ատոմ Էգոյանի կինոֆիլմերի ցուցադրությունը:

Մ. Ա.

Հակոբ Միրունու հիշատակին

Արմենոտեսի սեփական թղթակիցը Նյու Յորքից հաղորդում է, որ Նյու Յորքի ռումինահայ համայնքը կազմակերպել է հարգանքի երեկո՝ նվիրված ռումինահայ ճանաչված գրող Հակոբ Միրունու ծննդյան 105-ամյակին: Երեկոյի բացմանը խոսել է լրագրող Եդուարդ Ժամկոչյանը: Գրողի կյանքն ու գործունեությունը ներկայացրել է ուսուցիչ Դավիթ Դժրիկյանը: Ընթերցվել են գրողի բանաստեղծությունները: Վերջում ցուցադրվել է Միրունուն նվիրված տեսաժապավեն, որը պատրաստել էր նրա վաղեմի ծանոթներից 82-ամյա Տիգրան Դավթյանը:

Արմենոտես

Շվարցենեգերի «խաչակրաց» թռիչքը

Ամերիկացի հռչակավոր դերասան Առնոլդ Շվարցենեգերը հանդիպում ունեցավ Իսրայելի վարչապետ Ռաբինի հետ եւ զրուցեց խաչակրաց արշավանքների մասին: Շվարցենեգերը մտադիր է Իսրայելում ֆիլմ նկարահանել խաչակիրների մասին, որոնք հրով ու սրով անհավատներից հետ նվաճեցին Սուրբ երկիրը: Ռաբինը Առնոլդին առաջարկեց անձամբ զննել տեղանքը եւ Իսրայելի տարածում գտնել հարմար դղյակ, որտեղ կնկարահանվի Սալահ էդ Դինի դեմ մղված ճակատամարտի տեսարանը: Շվարցենեգերն ուզում է այդպիսով տնտեսել 18 մլն. դոլար, որն այդ պայմաններում կծախսվեր հարդարանքի եւ մերձավորարեւելյան միջավայրի ստեղծման համար: Իսրայելի իշխանությունները նրան տրամադրեցին ուղղաթիռ, որով էլ Շվարցենեգերը մի քանի պտույտ գործեց բազմադարյա վաղեմության ճակատամարտերի վայրերում:

Սոտէինթեր թրեւ

«ՍԱՆՏՈՒՐՍ»
ֆիրման առաջարկում է

10 ԱՆՄՈՌԱՆԱԼԻ ՕՐ ԿԻՊՐՈՍՈՒՄ
Բուլղարական «ՍԱՆՏՈՒՐՍ» ֆիրման յուրաքանչյուր
10 օրը մեկ կազմակերպում է ուղիղ թռիչք
ԵՐԵՎԱՆ - ԼԱՌՆԱԿԱ (Կիպրոս):
Զբոսաշրջիկների առաջին խումբը
արդեն հանգստանում է արեւաշող Կիպրոս կղզում
Առաջիկա թռիչքները՝ հուլիսի 19-ին եւ 28-ին:

Բարձրակարգ հյուրանոց
(ծովից 100մ հեռավորության վրա)
Երկտեղանոց համարներ
(հեռախոս, հեռուստացույց,
սառնարան, խոհանոց)
3-օրյա էքսկուրսիա ՊՈՐՏ - ՍԱՅԻԴ
(Եգիպտոս) եւ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ կիպրական
օվկիանոսային «Ապրանքե» ջերմանավով:
Ուղեգրի արժեքը $610:

Ֆիրման առաջարկում է նաեւ 2-շաբաթյա հանգիստ
Բուլղարիայի «Զոլոտիե Պեսկի» ծովափում ($580)
եւ մասնավոր վիլլաներ
Նեսեբր առողջարանում ($420):

Վճարումը համարժեք դրամով,
կանխիկ կամ փոխանցումով

«ԱՆԻ» հյուրանոց, 512, 523, 530 սենյակ
Հ. Պարոնյանի փ. 1 (Զկան խանութի դիմաց)
եւ Ղ. Փարպեցու 22 (Ծախկին Դուկասյան)
Հեռ. 52-42-65, 59-45-12, 5[illegible]-00, 59-45-23, 56-51-08

digitised by A.R.A.R.@

ՈՒԵՖԱ

430 հազար ֆրանկ ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիային եւ «Արարատին»

ՍԱՐԳԻՍ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ,
Փարիզ

Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարի կարեւոր բնութագրերից մեկը ընդհանուր եկամուտներն են, որոնք բաշխվում են ՈՒԵՖԱ-ի անդամ բոլոր երկրներին, նրանց այն թիմերին, որոնք մասնակցում են վերոհիշյալ մրցաշարին եւ ՈՒԵՖԱ-ին: «ՈՒԵՖԱ ֆլեշ»-ի հուլիսի համարից տեղեկանում ենք, որ 1994-1995 թթ. մրցաշրջանի եկամուտը կազմել է 190 միլիոն շվեյցարական ֆրանկ: Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարի մասնակից 24 թիմերը այդ գումարից ստացել են առյուծի բաժինը 133 միլիոն 800 հազար ֆրանկ: Բոլորից շատ գումար է ստացել «Միլանը» (16 միլիոն 770 հազար շվեյցարական ֆրանկ): Չեմպիոնների լիգայի հաղթող «Այաքսի» ցուցանիշը 2-րդն է 16 միլիոն 140 հազար ֆրանկ: Գումարների տարբերությունը պայմանավորված է հեռուստատեսային գովազդումներից ստացված եկամուտներով: Օրինակ, վերջինիս համար «Միլանին» բաժին է ընկել 2 միլիոն 520 հազար ֆրանկ, իսկ «Այաքսին» ընդամենը 540 հազար: 3-րդը «Պարի Սեն Ժերմենն» է 15 միլիոն 520 հազար ֆրանկ: Ահա եւս մի քանի թիմերի արդյունքները. «Բավարիա» 14926 հազար ֆրանկ, «Բարսելոնա» 10020 հազար ֆրանկ, «Գյոթեբորգ» 9129 հազար ֆրանկ, «Բենֆիկա» 9129 հազար ֆրանկ: Մոսկվայի «Սպարտակը» ստացել է 4 միլիոն 79 հազար ֆրանկ: Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարին մասնակցած թիմերից ամենափոքր բաժինն է ընկել Կիեւի «Դինամոյին» եւ Աթենքի ԱԷԿ-ին (3 մլն. 179 հազար ֆրանկ):

ՈՒԵՖԱ-ի անդամ բոլոր 49 երկրների ֆեդերացիաներին Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարի եկամուտներից նախ հատկացվել է 200 հազարական շվեյցարական ֆրանկ: Ամեն մի ֆեդերացիա ակումբային 3 մրցաշարերի նախնական փուլերին մասնակցած եւ դուրս մնացած յուրաքանչյուր թիմի համար ստանալու է 80 հազար ֆրանկ: Այն թիմերը, որոնք դարձել են իրենց երկրների չեմպիոններ, բայց ՈՒԵՖԱ-ի կողմից չեն արտոնվել մասնակցելու Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարին, կստանան 150 հազարական շվեյցարական ֆրանկ: Այդ թիմերի թվում է նաեւ Երեւանի «Արարատը», որը լինելով ՀՀ չեմպիոն, անցյալ տարի մասնակցեց ՈՒԵՖԱ-ի մրցաշարին: Այսպիսով, Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան եւ «Արարատը» համատեղ ստանալու են 430 հազար շվեյցարական ֆրանկ:

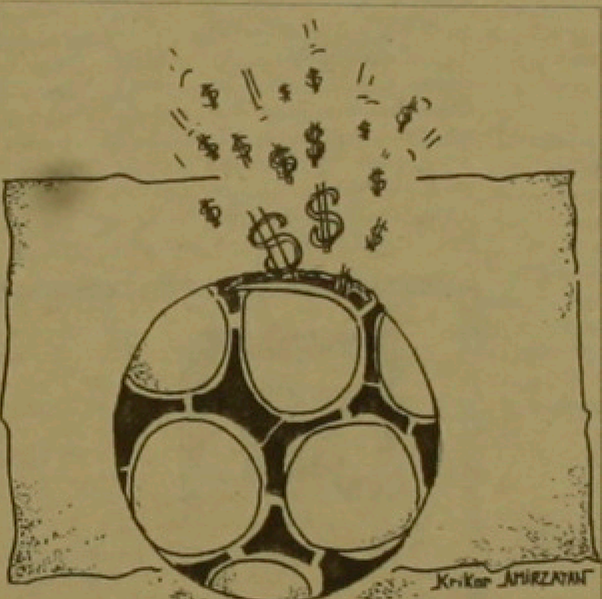

Այն ֆեդերացիաները, որոնք Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարի մասնակից ունեցան, կստանան այդ թիմին հասանելիք գումարի 25 տոկոսը: Սրա համար հեռուստատեսային հատուկ հիմնադրամ գոյություն ունի: Այնպես որ, հարստանալու համար ոչ միայն մասնակցել, այլեւ լավ խաղալ է պետք:

Ահա այն ընդհանուր գումարները, որ իրենց եւ ակումբների համար կստանան ՈՒԵՖԱ-ի անդամ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունները եւ «Եվրոպա-96»-ում Հայաստանի մրցակից երկրների ֆեդերացիաները (շվեյցարական ֆրանկով, այստեղ հեռուստատեսային հիմնադրամը չի հաշված):

Ռուսաստան	680 000
Լատվիա	590 000
Լիտվա	590 000
Բելառուս	590 000
Էստոնիա	510 000
Վրաստան	510 000
Մոլդովա	510 000
Հայաստան	430 000
Ադրբեջան	430 000
Ուկրաինա	360 000
Կիպրոս	830 000
Դանիա	750 000
Բելգիա	440 000
Մակեդոնիա	430 000
Իսպանիա	200 000

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Միայն մեկ մեդալ

Թեհրանում կայացած ազատ ըմբշամարտի երիտասարդական առաջնությունում 48 կգ քաշային կարգում արծաթե մեդալակիր դարձավ Երեւանի ֆիզկուլտուրայի ինստիտուտի ուսանող 20-ամյա Ռուդիկ Մարգարյանը (գ. Քաղցրաշեն, Արտաշատի շրջան):

«Ռուդիկը գերազանց անցկացրեց նախնական հանդիպումները, ասաց Հայաստանի երիտասարդական հավաքականի ավագ մարզիչ Լյովա Վարդանյանը: Նրանցից երկուսը, իրանցի Զոլֆիանի Մեհդիի եւ ուկրաինացի Իգոր Լոբասի հետ նա հաղթել է 11-0 հաշվով: Ամեն ինչ որոշվեց կուբացի Վիլֆրեդ Գարսիայի հետ եզրափակիչ մրցավեճում: Համառ պայքարում հայ ըմբիշը զիջեց մրցակցին միավորների նվազագույն հաշվով 3-4: Մենամարտը շատ սուր էր եւ հագեցած էր տակտիկական հնարներով: Կողմերը ներդրեցին ամբողջ ուժերը այնպես, որ ավարտից հետո կուբացին կորցրեց գիտակցությունը: Ռուդիկի երկու թիմակիցները՝ Սենիկ Ալոյանը (74 կգ) Գառնիից եւ Երեւանցի Հաբեթնակ Կուրղինյանը զբաղեցրին համապատասխանաբար 5-րդ եւ 6-րդ տեղերը:

Թիմային հաշվարկում Հայաստանի հավաքականը 31 երկրների պատվիրակությունների մրցակցությունում գրավեց 10-րդ տեղը:

Ս.Ա.

ՇԱԽՄԱՏ

Կանանց հաղթանակով

Պրահայում ավարտվեց շախմատի կանանց աշխարհի հավաքականի եւ տղամարդ անվանի վետերան շախմատիստների մրցախաղ-մրցաշարը: Վերջին երկու տուրում հաջողությունն ուղեկցեց տղամարդկանց: 9-րդ տուրում նրանք հաղթեցին 3,5-1,5 հաշվով, իսկ 10-րդ տուրում 3-2: Չնայած դրան ընդհանուր հաշվով գնդեցիկ սեռի ներկայացուցիչները 3 միավորի տարբերությամբ (27,5-24,5) հաղթող ճանաչվեցին այս հետաքրքիր ու սկզբունքային մրցավեճում: Կանանց հավաքականում աչքի ընկան Պիա Կրամլինգը (Շվեդիա) եւ Զուժիտ Պոլգարը (Հունգարիա), որոնք վաստակեցին 6,5-ական միավոր 10 հնարավորից: Իսկ տղամարդկանց մեջ լավագույնը 64-ամյա աշխարհի կրկնակի փոխչեմպիոն Վիկտոր Կորչնոյն էր, որը ներկայացնում է Շվեյցարիան: Նրա արդյունքն է 5,5 միավոր 10 հնարավորից:

Կրամնիկը առաջատար

Դորտմունդում (Գերմանիա) մեկնարկած խոշորագույն մրցաշարում 3-րդ տուրում հաղթելով Ալեքսանդր Բելյավսկուն (Ուկրաինա), 20-ամյա գրոսմայստեր Վլադիմիր Կրամնիկը (Ռուսաստան) 2,5 միավորով ստանձնեց միանձնյա առաջատարի դերը: Կես միավորով նրանից ետ են մնում ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Անատոլի Կարպովը, որը ոչ-ոքի խաղաց բրիտանացի գրոսմայստեր Վասիլի Իվանչուկի հետ, եւ հունգարացի դասական գրոսմայստեր Պետեր Լեկոն:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Բրազիլիա՞ն, թե՞ Արգենտինան

Ամերիկայի գավաթի խաղարկությունում կայացան 1/4 եզրափակիչ հանդիպումները: Կոլումբիայի հավաքականին միայն 11 մ հարվածներով հաջողվեց հաղթել Պարագվայի թիմին՝ 5-4 (հիմնական եւ լրացուցիչ ժամանակներն ավարտվեցին ոչ-ոքի՝ 1-1): Դաշտի տերերը՝ ուրուգվայցիները 2-1 հաշվով առավելության հասան բոլիվիացիների նկատմամբ: Նախօրեին մրցեցին մյուս երկու զույգերը՝ ԱՄՆ-Մեքսիկա եւ Բրազիլիա-Արգենտինա: Արգենտինացիները նախնական փուլի վերջին խաղում 3-0 հաշվով սենսացիոն պարտություն կրեցին ԱՄՆ-ի հավաքականից, եւ լի են վճռականությամբ ապացուցել, որ դա պատահականություն էր: Իսկ բրազիլացիների մարզիչ հանրահայտ Զագալոյի խոսքերով՝ աշխարհի չեմպիոնները հանդիպումից հանդիպում ուժեղացնում են իրենց խաղը եւ կխաղեզրափակիչ կհասնեն լավագույն մարզավիճակում: Նշենք, որ բրազիլացիները նախնական փուլում ոչ մի գնդակ բաց չեն թողել սեփական դարպասը, փոխարենը 6 անգամ գրավել են մրցակիցների դարպասը:

ԽՃԱՆԿԱՐ

1990 մարզիկ 190 երկրից՝ նոր «ռեկորդ»

Ըստ թեթեւ ատլետիկայի միջազգային ֆեդերացիայի, օգոստոսի 4-13-ը Շվեդիայի Գյոթեբորգ քաղաքում կայանալիք աշխարհի առաջնությունում մասնակցելու են 190 երկրի 1990 մարզիկ: Աշխարհի վերջին չեմպիոնատին, որը կայացել էր 1993-ին Շտուտգարտում (Գերմանիա), մրցապայքարից դուրս եկել 187 երկիր ներկայացնող 1689 ատլետներ: Տեղեկացնելով այդ մասին, անգլիական մարզական մամուլը նշում է նաեւ, որ զգալիորեն աճել են հովանավորների ներդրած գումարները, որ Գյոթեբորգում փաստորեն կայանալու է եւս մի մրցամարտ, այն էլ համաշխարհային երկու ավտոկոնցեռնների՝ առաջնության գլխավոր հովանավոր գերմանական «Դայմլեր բենցի» եւ շվեդական «Վոլվոյի» միջեւ: Հիշեցնենք, որ վերջինիս կենտրոնը գտնվում է Գյոթեբորգում, եւ, լրագրողների կարծիքով, այս փաստը կարեւոր դեր է խաղացել շվեդական քաղաքը չեմպիոնատի անցկացման վայր ընտրելու ժամանակ:

Ռոմարիոն ժամանակին «փախավ»

Հոլանդիայի ֆինանսների նախարարը պաշտոնապես հայտարարել է, որ աշխարհի ֆուտբոլի չեմպիոն, Բրազիլիայի հավաքականի լավագույն հարձակվող Ռոմարիոն դատական պատժի է ենթակա: Նախարարը, ինչպես հաղորդել է Ռոյթեր գործակալությունը, նշել է, որ 1991-92 թթ., երբ Ռոմարիոն հանդես էր գալիս հոլանդական «ՊՍՎ Էյնդհովեն» թիմի կազմում, երկրի հարկային տեսչությունից թաքցրել է իր եկամուտները, ինչի համար էլ ենթակա է պատժի: Մեկնաբանելով այս նորությունը, անգլիական մարզական մամուլը նշել է, որ Ռոմարիոն ժամանակին հեռացավ Հոլանդիայից (1993 թ.), իսկ այնուհետեւ՝ Իսպանիայից, վերադառնալով հարազատ Բրազիլիա, որտեղ էլ առ այսօր խաղում է Ռիո դե Ժանեյրոյի «Ֆլամենգո» հանրահայտ թիմի կազմում:

Նույնիսկ Պելեն չէր երազում այդքան ստանալ

Իսպանիայի ֆուտբոլային առաջնությունները, որպես կանոն, հարուստ են տարբեր տեսակի ռեկորդներով: Նման հերթական մի ռեկորդ գրանցվեց Բիլբաո քաղաքում: Տեղի «Ատլետիկո» ակումբի ղեկավարները «Ռեալ Սոսյեդադ» թիմի խաղացող Խոսե Էչեբերիային իրենց թիմի կազմում ընդգրկվելու համար «Ռեալին» վճարել են 4,6 միլիոն դոլլար: Դա ժամանակակից ֆուտբոլում, որտեղ վաղուց արդեն զարմանալի չէ նաեւ այս թիվը կրկնակի ու եռակի գերազանցող գումարները, առանձնապես ուշադրություն չէր գրավի, եթե Էչեբերիան չլիներ 17 տարեկան: Նա անցյալ տարվանից է հանդես գալիս Իսպանիայի առաջին (բարձրագույն) լիգայում եւ ընդամենը 6 խաղ է անցկացրել, դառնալով 2 գնդակի հեղինակ: Հաղորդելով այս մասին, իսպանական մարզական մամուլը նշում է, որ «Ատլետիկոյի» ղեկավարները պնդում են, որ գինը թիմի երկրպագուներին է, թե ում համար ինչքան վճարել եւ համոզում են թիմի երկրպագուներին մի փոքր սպասել, մինչեւ Էչեբերիան կարդարացնի իր հետ կապված հույսերը: Նշվում է նաեւ, որ պատանի ֆուտբոլիստի համար վճարված գումարը ռեկորդային է եւ որ ինքը՝ «ֆուտբոլի արքա» Պելեն միայն երազում կարող էր նման գումար ստանալ:

Ս.Ա.Սահակյան

ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԵՆ ՍՈՎՈՐԵԼՈՒ

Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն կրթության եւ գիտության նախարարության Արովյանի ճարտարագիտական քոլեջը հայտարարում է 1995-96 ուսումնական տարվա ընդունելություն

Քոլեջ կարող են ընդունվել (միայն ցերեկային բաժին) լրիվ միջնակարգ կրթություն ունեցող (առանց տարիքի սահմանափակման) բոլոր այն քաղաքացիները, ովքեր հաջողությամբ կհանձնեն ընդունելության քննությունները:

Քոլեջը կատարում է ընդունելություն հետեւյալ մասնագիտությունների գծով

ա) «Ավտոմոբիլային տնտեսություն», մասնագիտությամբ, որակավորումը «Կրտսեր ճարտարագետ»:

բ) «Փոխադրումների կազմակերպումը եւ երթեւեկության կառավարումը տրանսպորտում» մասնագիտությամբ, որակավորումը՝ «Կրտսեր ճարտարագետ»:

գ) «Ավտոմոբիլային ճանապարհների եւ օդանավակայանների կառուցումը, նորոգումը եւ շահագործումը» մասնագիտությամբ, որակավորումը՝ «Կրտսեր ճարտարագետ»:

դ) «Ավտոտրանսպորտի իրավունք» մասնագիտությամբ, որակավորումը՝ «Կրտսեր իրավաբան»:

Ուսման տեւողությունը բոլոր մասնագիտությունների գծով երեք տարի է: Առաջին երկու տարիների պարտադիր ծրագրերի բոլոր պահանջները բարձր առաջադիմությամբ կատարած ուսանողներին հնարավորություն է տրվում ուսումը շարունակել համապատասխան բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների երրորդ կուրսից, բացառությամբ «Ավտոտրանսպորտի իրավունք» մասնագիտությունից:

Դիմորդները ընդունելության քննություններ կհանձնեն

ա) «Ավտոմոբիլային տնտեսություն», «Փոխադրումների կազմակերպումը եւ երթեւեկության կառավարումը տրանսպորտում» եւ «Ավտոմոբիլային ճանապարհների եւ օդանավակայանների կառուցումը, նորոգումը եւ շահագործումը» մասնագիտությունների համար.

Մաթեմատիկա (գրավոր)
Ֆիզիկա (գրավոր)
Հայոց լեզու (տեստ)

բ) «Ավտոտրանսպորտի իրավունք» մասնագիտության համար.

Հայ ժողովրդի պատմություն (բանավոր)
Մաթեմատիկա (գրավոր)
Հայոց լեզու (թելադրություն)

Դիմումները ընդունվում են հուլիսի 1-ից:

Մրցույթով անցած դիմորդների հրամանագրումը՝ օգոստոսի 25-ին: Դիմումները գրվում են քոլեջի տնօրենի անունով (տեղում), կցելով հետեւյալ փաստաթղթերը

ա) կրթության մասին վկայականի բնագիրը

բ) տեղեկանք առողջության մասին (Ձեւ 086-Ու)

գ) 4 լուսանկար (3X4 սմ չափսի)

դ) քոլեջի հաշվապահությունից 250 դրամ չափով գումարի մուծման անդորրագիր (անկախ քննությունների արդյունքից գումարը ետ չի վերադարձվում):

Անձնագիրը կամ ծննդյան վկայականը, զինգրքույկը (զինապարտները) կամ գրանցման վկայականը (զինակոչիկները) ներկայացնում են անձամբ, իսկ 18 տարին լրացած արական սեռի դիմորդները տեղեկանք զինկոմիսարիատի չկանչվելու կամ տարկետման մասին:

Ծանոթություն 1. Դիմորդը իր ընտրած մասնագիտության համար սահմանված ընդունելության քննություններից բացի, կարող է հանձնել քոլեջի այլ մասնագիտությունների համար նախատեսված առարկաներից քննություններ, իսկ ընտրած մասնագիտության մրցույթից դուրս մնալու դեպքում, այլ մասնագիտությունների ընդունելության մրցույթին մասնակցելու համար:

2. Այն դիմորդները, որոնք ներկայացնում են համապատասխան տեղեկանք բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության քննություններից դրական գնահատական (գնահատականներ) ստացած առարկայի (առարկաների) վերաբերյալ, իրենց ցանկությամբ ազատվում են այդ առարկայի (առարկաների) համար սահմանված քննությունից (քննություններից), իսկ մյուս առարկայի (առարկաների) տարբերությունը (տարբերությունները) հանձնում են ըստ սահմանված կանոնակարգի:

3. Ըստ համապատասխան մասնագիտությունների, մրցույթին կարող են մասնակցել բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների այն դիմորդները, որոնք ընդունելության քննությունները հանձնել են դրական գնահատականներով եւ դուրս են մնացել մրցույթից (նախապես ներկայացնելով լրիվ փաստաթղթերը եւ տեղեկանք կենտրոնացված քննական հանձնաժողովի կողմից հանձնած քննությունների արդյունքների մասին):

Քոլեջի հասցեն՝ ք. Աբովյան, Հաղթանակի 40-ամյակի պողոտա Ուսանողական նրբանցք թիվ 4:
Հեռախոսներ՝ 2-03-34, 2-34-55, 2-63-55

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

[…]նհրաժեշտ է կողմերի խաղաղական կամքը

Ինչպես արդեն հայտնի է, հուլիսի 14-ին Ստեփանակերտ է ժամանել ԵԱՀԿ պաշտոնական պատվիրակությունը, Մինսկի խորհրդաժողովի համանախագահներ Հեյկկի Տալվիտիեի եւ Վլադիմիր Լոզինսկու գլխավորությամբ: Հաղորդվել է նաեւ, որ այցելության հիմնական նպատակը ղարաբաղյան իշխանությունների հետ բանակցային գործընթացի առաջացման ուղղված խորհրդակցությունների անցկացումն էր: Բարձր պատվիրակությանը, որի կազմում էին նաեւ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ղեկավարներ Ռենե Նոյբերտը եւ Վլադիմիր Կազիմիրովը, ընդունել են ԼՂՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը եւ համրապետության արտաքին գործոց նախարար Արկադի Ղուկասյանը: Հուլիսի 15-ին բանակցությունները շարունակվել են դռնփակ: Հանդիպման ավարտից հետո կողմերը ձեռնպահ մնացին բանակցությունների արդյունքները մեկնաբանելուց: «Մոսկվայում եւ Հելսինկիում անցկացրած բանակցություններից հետո չափազանց կարեւոր եւ օգտակար է հանդիպել հակամարտող կողմերի այն շրջանակների հետ, որոնցից կախված է բանակցությունների գործընթացի առաջացման հնարավորությունը», Ստեփանակերտի օդանավակայանում հայտարարեց Մինսկի խորհրդաժողովի համանախագահ Հեյկկի Տալվիտիեն: Նրա խոսքերով, ռազմաճակատում արդեն 14 ամիս պահպանվող զինադադարը նպաստավոր պայմաններ է ստեղծում խաղաղարար գործընթացը շարունակելու համար: Սակայն կրակի դադարեցումը, Տալվիտիեի համոզմամբ, վերջը չէ ճգնաժամի շուտափույթ կարգավորման համար, անհրաժեշտ է նաեւ կողմերի խաղաղական կամքը: «Ամենակարեւորն ու դրականն այն է, որ հակամարտող կողմերը արդեն կարող են շփվել ու բանակցել», նշեց նրա. Տալվիտիեն, իսկ Վլադիմիր Լոզինսկու կարծիքով, նախեւառաջ անհրաժեշտ է միջոցներ ձեռնարկել տվյալ կողմերի միջեւ վստահության ձեռքբերման: Եւ Ադրբեջանը, եւ ԼՂՀ-ն ղեկավարությունը, որ փոխզիջումային ուրիշ այլընտրանք չունի: «Մենք ձգտում ենք օգնել կողմերին փնտրել փոխզիջման հասնելու եղանակները, սակայն հիմնական դերը մնում է խաղաղ հակամարտող կողմերը», ասաց Վլադիմիր Լոզինսկին: Պատասխանելով հակամարտության գոտում միջազգային բանակցային զորքերի տեղաբաշխման մասին հարցին Մինսկի խորհրդաժողովի համանախագահները նշեցին, որ խաղաղարար գործողությունների մանդատը կընդունվի միայն խաղաղական համաձայնագրի ստորագրումից հետո: Վլադիմիր Լոզինսկին տեղեկացրեց, որ նախնական աշխատանքներն այդ ուղղությամբ արդեն սկսված են, եւ այն հավանաբար կավարտվի 2-3 ամսից: Մինսկի խմբի համանախագահ Վլադիմիր Կազիմիրովը հերքեց ադրբեջանական Թուրան գործակալության տարածած այն լուրը, թե իբր կողմնակից է ԼՂՀ-ն Ադրբեջանի կազմում թողնելու տարբերակին: «Բաժվում եմ ոչ մեկին հայտարարություն չեմ արել, նույնիսկ Թուրան գործակալությանը», ասաց Վլադիմիր Կազիմիրովը: Հուլիսի 15-ի երեկոյան կեսին ԵԱՀԿ պատվիրակությունը վերադարձավ Երեւան:

ԿԱՀԻՐԵ

Եգիպտոս-Սուդան լարվածությունը մեծանում է

Եգիպտոսը Սուդանից պաշտոնապես պահանջել է անհապաղ բացատրություններ տալ Խարտումում Եգիպտոսի առաքելության անդամների նկատմամբ ձեռնարկված պարբերական գործողությունների կապակցությամբ: Ինչպես հուլիսի 17-ին հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, վեց եգիպտացի դիվանագետներ վիրավորվել են նախօրեին Սուդանի մայրաքաղաքում երկրի անվտանգության ուժերի գործակալների վրա հարձակումների հետեւանքով: Մյուս կողմից, Եգիպտոսի նախագահ Հոսնի Մուբարաքը համաձայնել է նախագահի գրասենյակի խորհրդատու Համեդ Աբդել Ռազեկին այցելել Կահիրեի հիվանդանոցներում բուժվող Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետությունում Սուդանի դեսպանատան աշխատակիցներին, որոնք ենթարկվել են եգիպտացիների հարձակմանը: Հ. Մուբարաքը կարգադրել է հիվանդանոցում հայտնված սուդանցի դիվանագետների բուժումը անցկացնել եգիպտական կողմի հաշվին:

Անենտրեն

Ջուր Արեգակի վրա

Լեհական «Գազետա վիբորչա» թերթը հաղորդում է ԱՄՆ-ի Քիթ Պիկ ազգային աստղադիտարանի գիտնականների զարմանալի հայտնագործության մասին, որոնք Արեգակի վրա հայտնաբերել են ջրի մոլեկուլներ: Արեգակնային ջուրը շիկացած է մինչեւ 3000-4000 աստիճան, ուստի ոչ թե հեղուկ, այլ գազային վիճակում է: Բայց ինչո՞ւ նման բարձր ջերմաստիճանի պայմաններում ջրի մոլեկուլները չեն տրոհվել ջրածնի ու թթվածնի առանձին ատոմների, ինչպես դա տեղի է ունենում մեծ մասամբ մյուս աստղերի վրա: Ցրոհվելը հնարավոր է, եթե Արեգակի վրա ճնշումն ավելի բարձր լինի, քան համարվում էր մինչեւ օրս: Աստղագետներ Լլոյդ Ուոլեսը եւ Փիտեր Բերնեթը չհավատացին իրենց աչքերին, երբ տեսան աստղադիտակով արված լուսանկարների արդյունքները: Սկզբում կարծեցին, թե իրենց գտածը երկրի մթնոլորտում գտնվող ջուր է: Արդյունքներն ստուգելու նպատակով, համեմատեցին լուսանկարները: Պարզվեց, որ դրանք տարբեր են: Այդ ժամանակ նրանք սկսեցին ջուրը տաքացնել շատ բարձր ճնշման եւ 1550 աստիճանի պայմաններում: Համոզվեցին, որ դրա լուսակը համապատասխանում է արեգակնային ջրի լուսակին: Փորձն ստուգեցին համակարգչի վրա, հաշվարկը կատարելով քվանտային մեխանիկայի մեթոդներով: Այստեղ եւս նմանությունը հաստատվեց:

Աստղաֆիզիկոսները առաջներում էլ ջուր հայտնաբերել էին աստղերի վրա, բայց դրանք շատ հին, սառը աստղեր են, ինչպիսին են «կարմիր հսկաները»: Մինչդեռ մեր Արեգակը երիտասարդ բզուկ աստղ է, այն էլ շիկացած:

«Իզվեստիա»

ԱՊՀ

100 դոլլարանոցների փոխանակումը խուճապ կառաջացնի

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Տնտեսագետները Ռուսաստանում կանխատեսում են նոր ֆինանսական ճգնաժամ, որն անխուսափելիորեն կառաջանա ԱՄՆ-ում 100 դոլլարանոց թղթադրամների փոխանակմամբ, հայտարարում է «Լոս Անջելես թայմսը» իր հուլիսի 14-ի համարում: Ըստ տվյալների համաձայն, ռուսաստանյան բանկերում կա ԱՄՆ շուրջ 20 միլիարդ դոլլար, հիմնականում 100 դոլլարանոցներով: Ու թեեւ կեղծիքների դեմ ուժեղացված պաշտպանությամբ եւ Ֆրանկլինի դիմանկարով օժտված 100 դոլլարանոց թղթադրամներ թողարկելու ԱՄՆ-ի որոշումը ամենեւին չեղյալ չի հայտարարում «հին» փողի գործառույթը, այդուհանդերձ խուճապն անխուսափելի է թվում: Հավանաբար, այս խուճապը արհեստականորեն կբորբոքվի այն տեղական բանկերի ու «չեյնջերի» կողմից, որոնք տեղ-տեղ արդեն հրաժարվում են ընդունել 100 դոլլարանոցներ կամ էլ դրանք փոխանակում են 70-80 դոլլարով, որպեսզի դրանք այնուհետեւ փոխարկեն ԱՄՆ եւ փոխանակեն մեկը մեկին: Ակնհայտ է նույնպես, որ այդ ֆինանսական համաճարակը Ռուսաստանից արագորեն կհասնի ԱՊՀ երկրներ, գտնում են Հայկական անկախ մամուլի կենտրոնում:

«Մխեդրիոնին» դառնում է քաղաքական կուսակցություն

«Մխեդրիոնի» ռազմականացված կազմակերպությունը վերափոխվում դառնում է քաղաքական կուսակցություն: Ինչպես հուլիսի 17-ին հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակիցը Թբիլիսիից, կուսակցությունը մտադիր է մասնակցել խորհրդարանի առաջիկա ընտրություններին, որոնք կկայանան մինչեւ ընթացիկ տարվա վերջը: Խորհրդարանում ներկայացուցչության հավակնող Վրաստանի քաղաքական կուսակցությունների, շարժումների եւ կազմակերպությունների թիվը դրանով իսկ անցել է 160-ից: «Մխեդրիոնի» կուսակցությունը ունի 3000 ակտիվ անդամներ: Վերջերս էդուարդ Շեւարդնաձեի հրամանով նրանք հանձնել են զենքը, սակայն ավտոմատները եղել են հարյուրից քիչ ավելի: Բացի դրանից, այդ կազմակերպության անդամներից շատերը հանցագործության հետախուզման մարմինների կողմից մերկացվել են տարբեր հանցագործությունների մեջ:

Անենտրեն

ՓՈՐՁ

Բաժուն չընդունեց հայ լրագրողներին

«Միր» հեռուստառադիոընկերության ակցիան չախողվեց

Սկիզբը էջ 1

Այս ամենից հետո, ըստ Ալեքսանդր Գրիգորյանի, ԼՂՀ-ն չի մասնակցի նման խաղերին եւ ոչ ոքի թույլ չի տա իր հետ անհարգալից վերաբերվել: Մանավանդ որ, նրա գնահատմամբ, Ադրբեջանի ղեկավարությունը խաղաղական առաջ է տվել միջոցառմանը: Իսկ Կ. Յալանուզյանը հայտարարեց, թե մոտ օրերին «Միր»-ի ղեկավարությունը կատարվածի առթիվ հանգիստ կգա հատուկ հայտարարությամբ: Մինչ այդ, հեռուստային զրույցի ժամանակ, Կարլ Յալանուզյանին «Միր»-ի նախագահ Շալախմետովը հայտնել է, թե միգուցե միջոցառումը ձախողվել է ադրբեջանական կողմի առաջ փակված նոր պայմանների պատճառով եւ ամեն ինչ պարզ կդառնա, երբ «Միր»-ի ներկայացուցիչ Բելին կոմը վերադառնա Մոսկվա:

Պրն. Յալանուզյանը «Միր»-ի ղեկավարության անունից ներողություն խնդրեց արշավի մասնակից լրագրողներից եւ հույս հայտնեց, թե երբեւէ այդ գաղափարը իրականություն կդառնա: Նշենք, որ երեք կողմերից այդ միջոցառմանը մասնակցելու էին 4-ական լրագրողներ երկուսը հեռուստատեսությունից, մեկը ռադիոյից եւ մեկը՝ պաշտոնաթերթից: Ի դեպ, ԼՂՀ ռադիոյի թղթակից եւ պատվիրակության անդամ Սեյրան Կարապետյանը վերջում հայտնեց, թե այնուամենայնիվ կարելի է ասել, որ Ստեփանակերտ-Երեւան-Բաքու խաղաղության փորձը երբ իրականացվեց եւ այժմ հերթը ադրբեջանցի գործընկերներինն է:

GID

CEMA

CENTRE DE MANAGEMENT D'ARMENIE

Հայաստանի Հանրապետության Առեւտրաարդյունաբերական պալատը եւ ֆրանսիական ԺԻԱ ընկերությունը համատեղ ստեղծել են Հայաստանի մենեջմենթի կենտրոն ՍԵՄԱ, որը գործում է 1991 թ.: Կենտրոնի նպատակն է պատրաստել բարձրորակ մասնագետներ շուկայական տնտեսության տարբեր ոլորտներում աշխատելու համար: ՍԵՄԱ կենտրոնը կազմակերպում է 1995-96 թթ. ուսումնական տարվա ընդունելություն: Ուսումնառությունը բաղկացած կլինի 10 փուլերից, յուրաքանչյուրը մեկ շաբաթ տեւողությամբ, մեկ ամսի կտրվածքով:

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

- Շուկայական տնտեսություն
- Հաշվապահություն
- Ձեռնարկությունների իրավունքը
- Ձեռնարկության կազմակերպումը եւ արտադրության միջոցները՝ անձնակազմի կառավարում
- Բանկ եւ ձեռնարկություններ
- Վաճառք եւ բաշխում
- Մարկետինգ
- Մենեջմենթ եւ մարդկային ռեսուրսներ
- Միջազգային առեւտուր, ներմուծում եւ արտահանում, ֆինանսական գործառնություններ
- Բիզնես պլան

Ունկնդիրները կարող են համախմբել փուլերից մեկնարկային բաց ընտրության, ինչպես նաեւ բոլոր փուլերը հաջորդաբար: Դասընթացները անցկացվում են ֆրանսիացի փորձառու մասնագետները ...: ՍԵՄԱ կենտրոնը Ձեզ տեղեկացնում է, որ ուսումնական տարվա ընթացքում ... ունկնդիրներից ... հնարավորություն կընձեռվի ... տարբեր նախարարություններում, ... ձեռնարկություններում, ինչպես նաեւ ... ֆիրմաներում ... անցնելու համար: ՍԵՄԱ կենտրոնը կարող է ... ֆրանսիացի մասնագետների կողմից ... ձեռնարկությունների ..., ... ձեռնարկության կարող է ... իրեն հոգող ...:

Տեղեկությունների համար զանգահարել 56-51-94 հեռախոսով:

ՀԱՍՑԵՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ 39

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏ

ВНУКОВСКИЕ АВИАЛИНИИ

«ՎՆՈՒԿՈՎՅԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ»

ԲԱՑ ՏԻՊԻ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

հրավիրում է

անվայրէջք ուղիղ չվերթի 905/906

ՄՈՍԿՎԱ - ԵՐԵՎԱՆ - ՄՈՍԿՎԱ

(Վնուկովո) (Վնուկովո)

ԻԼ-86 օդանավով

Թռիչքի օրերը՝

չորեքշաբթի, հինգշաբթի, կիրակի

Թռիչքը Մոսկվայից՝ ժ. 11.05, Երեւանից՝ ժ.15.20

Տոմսերը վաճառվում են «ԱՎԻԱՏՐԱՆՍ»-ի տոմսարկղերում

Հասցե՝ Մաշտոցի պող. 15 Հեռախոս՝ 56-81-30

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Պատվ. 65149. Պատուէր 1902 Տպաքանակը 7000 Ստորագրված է տպագրության 17. 07. 1995 Գինը 40 դրամ

digitised by A.R.A.R.@